

Δικαιώματα των θυμάτων αξιόποινων πράξεων στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών - Ιταλία

Θεωρείστε «παθών» **θύμα εγκλήματος** εάν αναγνωρίζετε ως φορέας **έννομου αγαθού** που προστατεύεται από τον ποινικό νόμο ο οποίος παραβιάστηκε από πράξη που αποτελεί έγκλημα, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, δηλαδή έχετε υποστεί προσβολή *ουσιώδη* για τη στοιχειοθέτηση εγκλήματος.

Μπορείτε να αξιώσετε την αποκατάσταση ζημίας **ενώπιον των πολιτικών δικαστηρίων** όταν η ζημία αυτή (περιουσιακή ή μη, αλλά οικονομικά μετρήσιμη) αποτελεί συνέπεια του εγκλήματος. Συνήθως, ο παθών και το πρόσωπο που μπορεί να αξιώσει την αποκατάσταση της ζημίας συμπίπτουν, όχι όμως πάντα, όπως για παράδειγμα σε περίπτωση ανθρωποκτονίας, όπου ο παθών είναι το θύμα, ενώ οι οικείοι του θεωρούνται πρόσωπα που έχουν υποστεί βλάβη λόγω του εγκλήματος και δικαιούνται να κινηθούν διαδικασία με σκοπό την επιδίκαση αποζημίωσης.

Ο νόμος παρέχει διάφορα ατομικά δικαιώματα στον παθόντα, ή πολιτικώς ενάγοντα, πριν από τη δίκη, κατά τη διάρκειά της και μετά από αυτήν.

Η **ποινική διαδικασία στην Ιταλία** ξεκινά με την προκαταρκτική εξέταση. Η προκαταρκτική εξέταση διενεργείται από τη δικαστική αστυνομία και τον εισαγγελέα. Κατά το πέρας της προκαταρκτικής εξέτασης, ο εισαγγελέας μπορεί να ασκήσει ποινική δίωξη ή να ζητήσει από τον ανακριτή να θέσει την υπόθεση στο αρχείο. Για ορισμένα εγκλήματα, η ποινική διαδικασία μπορεί να κινηθεί μόνο εάν εσείς, ως παθών, υποβάλετε καταγγελία/έγκληση στην αστυνομία ή στο δικαστήριο.

Κατά την πρωτοβάθμια διαδικασία, ο δικαστής εξετάζει τα αποδεικτικά στοιχεία που συλλέχθηκαν και αποφασίζει για την ενοχή του κατηγορουμένου. Η διαδικασία ολοκληρώνεται με την καταδίκη ή την αθώωση του κατηγορουμένου από τον δικαστή, με τη δυνατότητα άσκησης έφεσης ενώπιον ανώτερου δικαστηρίου.

Ως παθών, μπορείτε να διαδραματίσετε σημαντικό ρόλο στο πλαίσιο της ποινικής διαδικασίας και ως εκ τούτου μπορείτε να ασκήσετε μια σειρά δικαιωμάτων. Μπορείτε να συμμετάσχετε ως θύμα (παθών) **χωρίς συγκεκριμένο νομικό καθεστώς ή να διαδραματίσετε πιο ενεργό ρόλο δηλώνοντας επισήμως παράσταση ως πολιτικώς ενάγων.**

Για τις πληροφορίες που χρειάζεστε, ανατρέξτε στους παρακάτω συνδέσμους

- [☞ 1 - Τα δικαιώματα που έχω ως θύμα αξιόποινης πράξης](#)
- [☞ 2 - Η καταγγελία της αξιόποινης πράξης και τα δικαιώματά μου κατά την ανάκριση ή τη δίκη](#)
- [☞ 3 - Τα δικαιώματά μου μετά τη δίκη](#)
- [☞ 4 - Αποζημίωση](#)
- [☞ 5 - Τα δικαιώματά μου για στήριξη και βοήθεια](#)

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται το εκάστοτε κράτος μέλος. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν αναλαμβάνει καμία ευθύνη όσον αφορά τις πληροφορίες ή τα στοιχεία που περιλαμβάνονται ή για τα οποία γίνεται λόγος στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα. Τα κράτη μέλη που είναι αρμόδια για τη διαχείριση ιστοσελίδων με εθνικό περιεχόμενο προβαίνουν αυτή τη στιγμή στην επικαιροποίηση μέρους του περιεχομένου αυτού του ιστότοπου για να το προσαρμόσουν στην αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Εάν στο περιεχόμενο του ιστότοπου δεν λαμβάνεται ακόμη υπόψη η αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου, πρόκειται για ακούσιο σφάλμα και θα γίνουν οι κατάλληλες διορθώσεις.

Τελευταία επικαιροποίηση: 21/01/2019

1 - Τα δικαιώματα που έχω ως θύμα αξιόποινης πράξης

Ποιες πληροφορίες θα μου παράσχει η αρμόδια αρχή (π.χ. αστυνομία, εισαγγελέας) ύστερα από τη διάπραξη της αξιόποινης πράξης αλλά πριν από την καταγγελία της;

Μόλις λάβουν γνώση της αξιόποινης πράξης, η εισαγγελία και η δικαστική αστυνομία (CID) οφείλουν να σας ενημερώσουν ότι ως παθών δικαιούστε να διορίσετε δικηγόρο για την άσκηση των δικαιωμάτων σας και ότι δικαιούστε πρόσβαση σε νομική συνδρομή από το ιταλικό κράτος [άρθρο 101 του ιταλικού Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (Codice di procedura penale)].

Μετά την πρώτη επαφή με τις διωκτικές αρχές θα σας παρασχεθούν, σε γλώσσα που καταλαβαίνετε, πληροφορίες σχετικά με τα ακόλουθα:

- τις διαδικασίες υποβολής μήνυσης ή έγκλησης, τον ρόλο που θα έχετε στην έρευνα και τη δίκη, το δικαίωμά σας να ενημερωθείτε για την ημερομηνία και τον τόπο διεξαγωγής της δίκης και τις κατηγορίες και, αν έχετε δηλώσει παράσταση πολιτικής αγωγής, το δικαίωμά σας να λάβετε γνώση της απόφασης, συμπεριλαμβανομένου με τη μορφή περίληψης
- το δικαίωμά σας να ζητήσετε νομικές συμβουλές και νομική συνδρομή, το κόστος των οποίων καλύπτεται από το ιταλικό κράτος
- τον τρόπο άσκησης του δικαιώματός σας να ζητήσετε υπηρεσίες διερμηνείας και μετάφραση των εγγράφων της δικογραφίας
- τυχόν μέτρα προστασίας που μπορεί να είναι στη διάθεσή σας
- τα δικαιώματά σας που αναγνωρίζονται από τον νόμο αν κατοικείτε σε κράτος μέλος της ΕΕ άλλο από αυτό στο οποίο διαπράχθηκε η αξιόποινη πράξη
- τον τρόπο επιστροφής των εξόδων που πραγματοποιούνται ως αποτέλεσμα της συμμετοχής στην ποινική διαδικασία
- τη δυνατότητα διεκδίκησης αποζημίωσης για ζημία ή βλάβη που υποστήκατε ως αποτέλεσμα της αξιόποινης πράξης
- τη δυνατότητα διευθέτησης της διαφοράς με ανάκληση της έγκλησης ή μέσω διαμεσολάβησης
- τα δικαιώματα που θα έχετε στο πλαίσιο της διαδικασίας σε περίπτωση που ο κατηγορούμενος ζητήσει αναστολή της διαδικασίας υπό όρους ή δεν τιμωρηθεί λόγω της μικρής βαρύτητας της αξιόποινης πράξης
- τις εγκαταστάσεις υγειονομικής περίθαλψης στην περιοχή, καταλύματα, κέντρα υποδοχής και καταφύγια.

(άρθρο 90-bis ΚΠΔ)

Δεν διαμένω στη χώρα της ΕΕ όπου διαπράχθηκε η αξιόποινη πράξη (πολίτες της ΕΕ και πολίτες τρίτων χωρών). Πώς προστατεύονται τα δικαιώματά μου;

Αν δεν μιλάτε ή δεν καταλαβαίνετε ιταλικά, έχετε το δικαίωμα να χρησιμοποιήσετε γλώσσα που γνωρίζετε κατά την υποβολή μήνυσης ή έγκλησης ενώπιον της εισαγγελίας στο πρωτοβάθμιο περιφερειακό δικαστήριο (tribunale). Ομοίως, έχετε το δικαίωμα, κατόπιν αιτήματος, να ζητήσετε μετάφραση, σε γλώσσα που γνωρίζετε, της επιβεβαίωσης παραλαβής της μήνυσης ή της έγκλησής σας [άρθρο 107-ter των εκτελεστικών διατάξεων για την εφαρμογή του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (Disposizioni di Attuazione del Codice di Procedura Penale ή εκτελεστικές διατάξεις)].

Αν έχετε την κατοικία ή τη διαμονή σας στην Ιταλία, ο εισαγγελέας αποστέλλει τις μηνύσεις ή τις εγκλήσεις που αφορούν αξιόποινες πράξεις που διαπράττονται σε άλλα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης στον γενικό εισαγγελέα του Εφετείου (Corte di appello), ώστε να τις διαβιβάσει στην αρμόδια δικαστική αρχή (άρθρο 108-ter εκτελεστικών διατάξεων).

Βλ. επίσης:

- άρθρα 1 έως 5 του [Ευρωπαϊκού νομοθετικού διατάγματος \(Decreto Legislativo\) αρ. 204 της 9ης Νοεμβρίου 2007](#) (μεταφορά της οδηγίας 2004/80/ΕΚ για την αποζημίωση των θυμάτων εγκληματικών πράξεων)
- άρθρα 2 έως 6 του [Ευρωπαϊκού διατάγματος αρ. 222 της 23ης Δεκεμβρίου 2008](#) [θέση σε ισχύ του νομοθετικού διατάγματος αρ. 204 /2007], άρθρο 11 του [Ευρωπαϊκού νόμου αρ. 122 της 7ης Ιουλίου 2016](#) (ευρωπαϊκός νόμος 2015-2016 σχετικά με την αποζημίωση των θυμάτων βίαιων εγκλημάτων)]

Εάν καταγγείλω μια αξιόποινη πράξη, τι πληροφορίες θα μου παρασχεθούν;

Μετά την πρώτη επαφή με τις διωκτικές αρχές θα σας παρασχεθούν, σε γλώσσα που καταλαβαίνετε, πληροφορίες σχετικά με τα ακόλουθα:

- το δικαίωμά σας να λάβετε πληροφορίες σχετικά με την πορεία της διαδικασίας και τις εγγραφές στο επίσημο μητρώο καταγγελλόμενων αξιόποινων πράξεων
- το δικαίωμά σας να ενημερωθείτε αναφορικά με αίτημα θέσης της υπόθεσης στο αρχείο

- τον τρόπο θεραπείας τυχόν παραβιάσεων των δικαιωμάτων σας
- τις αρχές από τις οποίες μπορείτε να λάβετε πληροφορίες σχετικά με την υπόθεσή σας
- τον τρόπο επιστροφής των εξόδων που πραγματοποιούνται ως αποτέλεσμα της συμμετοχής στην ποινική διαδικασία

Σε διαδικασίες που αφορούν βίαια εγκλήματα κατά προσώπου και εφόσον το ζητήσετε, θα ενημερωθείτε αμέσως μέσω της δικαστικής αστυνομίας σχετικά με τη διαδικασία αποφυλάκισης ή τη λήξη στερητικού της ελευθερίας μέτρου ασφαλείας και θα ενημερωθείτε επίσης έγκαιρα, με τον ίδιο τρόπο, αν ο κατηγορούμενος διαφύγει από την προσωρινή κράτηση ή τη φυλακή και αν σκοπίμως δεν συμμορφωθεί με στερητικό της ελευθερίας μέτρο ασφαλείας, εκτός αν αυτό θα έθετε τον δράστη σε πραγματικό κίνδυνο (άρθρο 90-ter ΚΠΔ).

Δικαιούμαι δωρεάν υπηρεσίες διερμηνείας ή μετάφρασης (όταν έρχομαι σε επαφή με την αστυνομία ή άλλες αρχές, ή στη διάρκεια της έρευνας και της δίκης);

Η οικεία αρχή ορίζει μεταφραστική ή διερμηνεία σε περίπτωση που πρέπει να μεταφραστεί έγγραφο σε ξένη γλώσσα ή σε διάλεκτο που δεν είναι εύκολα κατανοητή ή αν θέλετε ή πρέπει να προβείτε σε δήλωση και δεν μιλάτε ιταλικά. Η δήλωση μπορεί επίσης να γίνει γραπτώς και να συμπεριληφθεί στην έκθεση μαζί με την μετάφραση που έγινε από μεταφραστική.

Η αρχή διορίζει διερμηνεία, αυτεπαγγέλτως εφόσον συντρέχει περίπτωση, αν δεν μιλάτε ή δεν καταλαβαίνετε ιταλικά και τα αποδεικτικά στοιχεία που έχετε στην κατοχή σας πρέπει να ακουστούν και σε περιπτώσεις που επιθυμείτε να συμμετάσχετε σε επ' ακροατηρίου συζήτηση και έχετε ζητήσει τη συνδρομή διερμηνεία.

Όπου αυτό είναι εφικτό, μπορεί να εξασφαλιστεί η συνδρομή διερμηνεία με τη χρήση τεχνολογίας εξ αποστάσεως επικοινωνίας, υπό την προϋπόθεση ότι δεν απαιτείται η φυσική παρουσία διερμηνεία για να είστε σε θέση να ασκήσετε δεόντως τα δικαιώματά σας ή να καταλάβετε τη διαδικασία.

Αν δεν μιλάτε ή δεν καταλαβαίνετε ιταλικά, έχετε δικαίωμα δωρεάν μετάφρασης των εγγράφων ή τμημάτων αυτών που περιέχουν πληροφορίες σχετικά με την άσκηση των δικαιωμάτων σας. Οι μεταφράσεις μπορούν να γίνονται προφορικά ή με τη μορφή περιλήψης, αν η οικεία αρχή θεωρεί ότι αυτό δεν θίγει τα δικαιώματά σας (άρθρο 143-bis ΚΠΔ).

Αν δεν μιλάτε ή δεν καταλαβαίνετε ιταλικά, έχετε το δικαίωμα να χρησιμοποιήσετε γλώσσα που γνωρίζετε κατά την υποβολή μήνυσης ή έγκλησης ενώπιον της εισαγγελίας στο πρωτοβάθμιο περιφερειακό δικαστήριο. Ομοίως, έχετε το δικαίωμα να λάβετε, κατόπιν αιτήματος, τη μετάφραση της επιβεβαίωσης παραλαβής της αναφοράς ή της έγκλησής σας σε γλώσσα που γνωρίζετε (άρθρο 107-ter εκτελεστικών διατάξεων).

Πώς προτίθεται να εξασφαλίσει η αρμόδια αρχή ότι κατανοώ και γίνομαι κατανοητός (σε περίπτωση παιδιού ή ατόμου με αναπηρία);

Η οικεία αρχή ορίζει μεταφραστική ή διερμηνεία σε περίπτωση που πρέπει να μεταφραστεί έγγραφο σε ξένη γλώσσα ή σε διάλεκτο που δεν είναι εύκολα κατανοητή ή αν θέλετε ή πρέπει να προβείτε σε δήλωση και δεν μιλάτε ιταλικά.

Αν είστε ανήλικος, μπορεί να διαταχθεί πραγματογνωμοσύνη από τον δικαστή, μεταξύ άλλων και αυτεπαγγέλτως, αν υπάρχει αβεβαιότητα όσον αφορά την ηλικία σας (γίνεται δεκτό ότι σε περίπτωση αμφιβολίας θα θεωρηθείτε ανήλικος για τους σκοπούς της εφαρμογής διαδικαστικών κατευθυντήριων γραμμών). Η ίδια έκθεση πραγματογνωμοσύνης μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να προσδιοριστεί αν έχετε αναπηρία.

Άρθρο 351 παράγραφος 1-ter ΚΠΔ

Σε διαδικασίες που αφορούν αξιόποινες πράξεις οι οποίες εμπίπτουν στα άρθρα 572, 600, 600-bis, 600-ter, 600-quater, 600-quater.1, 600-quinquies, 601, 602, 609-bis, 609-quater, 609-quinquies, 609-octies, 609-undecies και 612-bis του ιταλικού Ποινικού Κώδικα, αν η δικαστική αστυνομία απαιτήσει συνοπτική κατάθεση από ανήλικο πρέπει να ζητήσει τη συνδρομή διπλωματούχου ψυχολόγου ή παιδοψυχιάτρου που διορίζεται από την εισαγγελία. Το ίδιο ισχύει όταν απαιτείται η συνοπτική κατάθεση ιδιαίτερα ευάλωτων ενηλίκων. Διασφαλίζεται σε κάθε περίπτωση ότι, όπου απαιτείται συνοπτική κατάθεση, τα ιδιαίτερα ευάλωτα πρόσωπα δεν έχουν καμία επικοινωνία με το υπό έρευνα πρόσωπο και δεν θα κληθούν να καταθέσουν επανειλημμένα, εκτός αν αυτό είναι απολύτως απαραίτητο για την έρευνα.

Άρθρο 362 παράγραφος 1-bis ΚΠΔ

Στη διαδικασία για τις αξιόποινες πράξεις του άρθρου 351 παράγραφος 1-ter, η εισαγγελία πρέπει να ζητήσει τη συνδρομή πραγματογνώμονα σε θέματα ψυχολογίας ή παιδοψυχολογίας κατά τη λήψη καταθέσεων από ανήλικους. Το ίδιο ισχύει όταν

απαιτείται η συνοπτική κατάθεση ιδιαίτερα ευάλωτων ενηλίκων. Διασφαλίζεται σε κάθε περίπτωση ότι, όπου απαιτείται συνοπτική κατάθεση, τα ιδιαίτερα ευάλωτα πρόσωπα δεν έχουν καμία επικοινωνία με το υπό έρευνα πρόσωπο και δεν θα κληθούν να καταθέσουν επανειλημμένα, εκτός αν αυτό είναι απολύτως απαραίτητο για την έρευνα.

Άρθρο 498 παράγραφοι 4 έως 4-quater ΚΠΔ

4. Οι ανήλικοι μάρτυρες εξετάζονται από τον πρόεδρο του δικαστηρίου με βάση ερωτήσεις και ενστάσεις των διαδίκων. Στο πλαίσιο της εξέτασης, ο πρόεδρος του δικαστηρίου μπορεί να ζητήσει τη συνδρομή συγγενή του ανήλικου ή διπλωματούχου παιδοψυχιάτρου. Μετά την ακρόαση των διαδίκων, αν ο πρόεδρος του δικαστηρίου θεωρεί ότι η απευθείας υποβολή ερωτήσεων δεν θα προκαλέσει δυσχέρεια στον ανήλικο μάρτυρα, διατάσσει τη διεξαγωγή της εξέτασης κατά τον τρόπο που περιγράφεται στις προηγούμενες ενότητες. Η εντολή αυτή μπορεί να ανακληθεί κατά τη διάρκεια της εξέτασης.

4-bis. Αν ζητηθεί από διάδικο ή αν κριθεί απαραίτητο από τον πρόεδρο του δικαστηρίου, εφαρμόζονται οι διαδικασίες του άρθρου 398 παράγραφος 5-bis.

4-ter. Στη διαδικασία για αξιόπρινες πράξεις που εμπίπτουν στα άρθρα 572, 600, 600-bis, 600-ter, 600-quater, 600-quinquies, 601, 602, 609-bis, 609-ter, 609-quater, 609-octies και 612-bis του ιταλικού Ποινικού Κώδικα, τα θύματα της ή των αξιόπρινων πράξεων που είναι είτε ανήλικοι είτε ενήλικοι με ψυχική ασθένεια εξετάζονται, κατόπιν αιτήματός τους ή αιτήματος του δικηγόρου τους, με τη χρήση ανακλαστικού τζαμιού και συστήματος ενδοεπικοινωνίας.

4-quater. Με την επιφύλαξη των προηγούμενων παραγράφων, αν ο παθών είναι ιδιαίτερα ευάλωτος και πρέπει να εξεταστεί, ο δικαστής διατάσσει τη λήψη μέτρων προστασίας κατόπιν αιτήματος του θύματος ή του συνηγόρου του.

Άρθρο 398 παράγραφος 5-quater ΚΠΔ

Με την επιφύλαξη της παραγράφου 5-ter, αν ο παθών είναι ιδιαίτερα ευάλωτος και πρέπει να εξεταστεί, ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 498 παράγραφος 4-quater.

Υπηρεσίες στήριξης θυμάτων

Ποιος παρέχει στήριξη στα θύματα;

Η στήριξη παρέχεται στα θύματα αξιόπρινων πράξεων από τις εγκαταστάσεις υγειονομικής περίθαλψης της περιοχής, από καταλύματα, κέντρα υποδοχής, καταφύγια και άλλες εγκαταστάσεις που τελούν υπό τη διαχείριση τοπικών και περιφερειακών οργανώσεων. Γενικά, σε πολλές περιφέρειες υπάρχουν ενώσεις οι οποίες συνεργάζονται με τοπικές οργανώσεις, με τις εισαγγελίες, τα περιφερειακά δικαστήρια και τις υγειονομικές υπηρεσίες και προσφέρουν δωρεάν στήριξη στα θύματα κάθε είδους αξιόπρινων πράξεων.

Θα παραπεμφθώ αυτόματα από την αστυνομία στις υπηρεσίες στήριξης των θυμάτων;

Ναι. Ιδίως αν είστε θύμα ορισμένων ειδών αξιόπρινων πράξεων (π.χ. εμπορίας ανθρώπων, ενδοοικογενειακής βίας, σεξουαλικής επίθεσης), υπάρχουν αναγνωρισμένες οργανώσεις που βρίσκονται σε επαφή με τις υπηρεσίες επιβολής του νόμου και που θα σας παράσχουν πληροφορίες σχετικά με καταφύγια και καταλύματα που μπορούν να σας φροντίσουν.

Πώς προστατεύεται το απόρρητό μου;

Αν είστε ιδιαίτερα ευάλωτο πρόσωπο, διασφαλίζεται σε κάθε περίπτωση ότι, όπου απαιτείται περιληπτική κατάθεση, δεν θα έχετε καμία επικοινωνία με το υπό έρευνα πρόσωπο και δεν θα κληθείτε επανειλημμένα να καταθέσετε, εκτός αν αυτό είναι απολύτως απαραίτητο για την έρευνα.

Επιπλέον, το νομοθετικό διάταγμα αρ. 196 της 30ής Ιουνίου 2003 (κώδικας προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα) περιέχει συγκεκριμένους κανόνες για την επεξεργασία δικαστικών δεδομένων με σκοπό την προστασία του απορρήτου και της ασφάλειάς τους. Επιπλέον, εφόσον εσείς, ως θύμα, αποκτήσετε το καθεστώς παθόντος σε ποινική διαδικασία θα πρέπει να καταθέσετε στο δικαστήριο. Ο κώδικας προβλέπει κανόνες σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο θα πρέπει να γίνει αυτό, με στόχο να μην χρειαστεί να επαναλάβετε την κατάθεσή σας στο πλαίσιο της αποδεικτικής διαδικασίας (incidente probatorio) και κανόνες που προστατεύουν το δικαίωμά σας ως θύματος να μην έρθετε σε επαφή με τον υπό έρευνα διάδικο / κατηγορούμενο. Αν είστε θύμα κάτω των 18 ετών, δεν επιτρέπεται η δημοσίευση της φωτογραφίας και του ονόματός σας στον Τύπο. Το δεύτερο σκέλος της απαγόρευσης ισχύει επίσης για τα θύματα άνω των 18 ετών. Στόχος του συστήματος είναι να προληφθεί η γνωστοποίηση των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα σας και πληροφοριών που μπορεί να οδηγήσουν στην ταυτοποίησή σας.

Πρέπει να καταγγείλω πρώτα μια αξιόπρινη πράξη προτού αποκτήσω πρόσβαση στις υπηρεσίες στήριξης θυμάτων;

Η πρόσβαση σε υπηρεσίες στήριξης θυμάτων δεν εξαρτάται από την καταγγελία της αξιόπρινων πράξης.

Ατομική προστασία σε περίπτωση κινδύνου

Τι είδη προστασίας είναι διαθέσιμα;

Υπό ορισμένες προϋποθέσεις που προβλέπονται από τον νόμο (άρθρα 273 και 274 ΚΠΔ) και που μπορεί να περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, την επικίνδυνη κατάσταση στην οποία ενδεχομένως να βρεθείτε ως θύμα (κίνδυνος που ανακύπτει ιδίως από την πιθανότητα ο δράστης να συνεχίσει να ενεργεί με τρόπο παράνομο), οι δικαστικές αρχές μπορεί να διατάξουν την επιβολή μέτρων εποπτείας στον δράστη. Για παράδειγμα, μπορεί να απομακρυνθεί άμεσα από την οικογενειακή εστία· μπορεί να του απαγορευτεί να μεταβαίνει σε μέρη που επισκέπτεστε συχνά ή να κατοικεί σε ορισμένα μέρη. Διαφορετικά, μπορεί να τεθεί σε κατ' οίκον περιορισμό ή να τεθεί υπό προσωρινή κράτηση.

Έχετε το δικαίωμα να ενημερωθείτε σχετικά με αιτήματα ανάκλησης ή αντικατάστασης των μέτρων εποπτείας που έχουν επιβληθεί στον δράστη, να υποβάλλετε, εντός δύο ημερών, υπόμνημα με το οποίο αντιτάσσετε ή να εκθέσετε την άποψή σας (άρθρο 299 ΚΠΔ). Έχετε επίσης το δικαίωμα να ενημερωθείτε σχετικά με δικαστικές εντολές για την αλλαγή, ανάκληση ή αντικατάσταση των μέτρων εποπτείας που έχουν επιβληθεί στον ύποπτο.

Ιδίως αν είστε ιδιαίτερα ευάλωτο πρόσωπο, ανήλικος ή θύμα ορισμένων αξιόποινων πράξεων, μπορεί να διαταχθούν περαιτέρω διαδικαστικά μέτρα και συγκεκριμένα:

- αν είστε ιδιαίτερα ευάλωτο πρόσωπο, διασφαλίζεται σε κάθε περίπτωση ότι, όπου απαιτείται συνοπτική κατάθεση, δεν θα έχετε καμία επικοινωνία με το πρόσωπο που υποβάλλεται σε έρευνα και δεν θα κληθείτε επανειλημμένα να καταθέσετε, εκτός αν αυτό είναι απολύτως·
- αν είστε ανήλικος και η δικαστική αστυνομία απαιτεί συνοπτική κατάθεση από εσάς, πρέπει να ζητήσει τη συνδρομή διπλωματούχου ψυχολόγου ή παιδοψυχολόγου που διορίζεται από την εισαγγελία (άρθρο 351 παράγραφος 1-ter ΚΠΔ)·
- αν είστε ανήλικος και η εισαγγελία σας καλεί να καταθέσετε, πρέπει να ζητήσει τη συνδρομή διπλωματούχου ψυχολόγου ή παιδοψυχολόγου. Αν είστε ιδιαίτερα ευάλωτο πρόσωπο, διασφαλίζεται σε κάθε περίπτωση ότι, όπου απαιτείται περιληπτική κατάθεση, δεν θα έχετε καμία επικοινωνία με το υπό έρευνα πρόσωπο και δεν θα κληθείτε επανειλημμένα να καταθέσετε, εκτός αν αυτό είναι απολύτως απαραίτητο για την έρευνα (άρθρο 362 παράγραφος 1-bis ΚΠΔ)·
- Οι ανήλικοι μάρτυρες εξετάζονται από τον πρόεδρο του δικαστηρίου, ο οποίος μπορεί να ζητήσει τη συνδρομή συγγενή του ανηλίκου ή διπλωματούχου παιδοψυχιάτρου. (άρθρο 498 ΚΠΔ)·
- Αν ζητηθεί από διάδικο ή αν κρίνεται απαραίτητο από τον πρόεδρο του δικαστηρίου, σε περίπτωση ανηλίκου διαδίκου, το δικαστήριο μπορεί να εκδώσει εντολή με την οποία θα ορίζεται ο τόπος, ο χρόνος και οι ειδικές διαδικασίες για την αποδεικτική διαδικασία, εφόσον αυτό είναι απαραίτητο και πρόσφορο για την προστασία των εμπλεκόμενων προσώπων. Η συζήτηση μπορεί να πραγματοποιηθεί εκτός του πρωτοβάθμιου δικαστηρίου και το δικαστήριο μπορεί να χρησιμοποιήσει ειδικές εγκαταστάσεις ή, αν δεν υπάρχουν, την κατοικία του προσώπου που καταθέτει·
- οι καταθέσεις των μαρτύρων πρέπει να καταγράφονται εξολοκλήρου με τη χρήση φωνογραφικών ή οπτικοακουστικών μέσων. Αν δεν υπάρχει διαθέσιμος εξοπλισμός καταγραφής ή τεχνικό προσωπικό, παρέχονται εκθέσεις πραγματογνωμοσύνης ή τεχνικές συμβουλές·
- σε υποθέσεις που αφορούν βίαια εγκλήματα, τα θύματα των αξιόποινων πράξεων που είναι ανήλικοι ή ενήλικοι με ψυχική ασθένεια θα εξετάζονται, κατόπιν αιτήματός τους ή κατόπιν αιτήματος του δικηγόρου τους, με τη χρήση ανακλαστικού τζαμιού και συστήματος ενδοεπικοινωνίας.

Ποιος μπορεί να μου προσφέρει προστασία;

(Βλ. ανωτέρω)

Θα αξιολογηθεί η υπόθεσή μου για να διαπιστωθεί αν βρίσκομαι σε κίνδυνο περαιτέρω ζημίας από τον δράστη;

Σε περίπτωση που υφίστανται ειδικές απαιτήσεις προστασίας, ο νόμος απαιτεί να υποβάλλονται τα θύματα αξιόποινων πράξεων σε μεμονωμένη αξιολόγηση ώστε να προσδιορίζεται αν και σε ποιο βαθμό θα ωφελούνταν από ειδικά μέτρα κατά τη διάρκεια της διαδικασίας. Λαμβάνεται ιδιαίτερη μέριμνα αν είστε ανήλικος και/ή ιδιαίτερα ευάλωτο πρόσωπο. Ο δικαστής προσδιορίζει να προσδιορίσει αν θα εγκρίνει για εσάς κατάλληλα μέτρα προστασίας κατά τη διάρκεια της ποινικής διαδικασίας. Κατά τη διάρκεια της έρευνας, η εξέτασή σας πρέπει να πραγματοποιείται σε κατάλληλες τοποθεσίες και να διενεργείται από ειδικευμένους επαγγελματίες. Αν στα θύματα περιλαμβάνονται ανήλικοι, το δικαστήριο ανηλίκων πρέπει να ενημερωθεί προκειμένου να αξιολογήσει την κατάσταση και τα μέτρα προστασίας. Προκειμένου να προστατευθείτε από περαιτέρω αξιόποινες πράξεις, το πρωτοδικείο μπορεί να επιβάλει στον δράστη περιοριστικούς της ελευθερίας όρους (κράτηση, απαγόρευση μετακίνησης σε μέρη που επισκέπτεστε συχνά, απομάκρυνση από την οικογενειακή εστία). Η εφαρμογή των μέτρων αυτών πρέπει να σας γνωστοποιηθεί (άρθρο 282-quatер ΚΠΔ). Μπορείτε επίσης να ζητήσετε από τον δικαστή, κατά την έκδοση της εντολής απομάκρυνσης του δράστη από την οικογενειακή εστία ή σε επόμενο στάδιο, να επιβάλει επίσης στον δράστη την υποχρέωση καταβολής διατροφής (άρθρο 282-bis ΚΠΔ). Τα κατά τόπους αστυνομικά τμήματα διαθέτουν υπηρεσία με αντίστοιχες εξουσίες.

Θα αξιολογηθεί η υπόθεσή μου για να διαπιστωθεί αν βρίσκομαι σε κίνδυνο περαιτέρω ζημίας από το σύστημα ποινικής δικαιοσύνης (κατά την έρευνα και τη δίκη);

Τα θύματα βίαιων εγκλημάτων, εάν πρόκειται για ανήλικους ή ιδιαίτερα ευάλωτα πρόσωπα, έχουν το δικαίωμα να καταθέτουν υπό καθεστώς μέτρων προστασίας. Συγκεκριμένα, μπορεί να ληφθούν μέτρα που θα εμποδίσουν την επαφή σας με τον δράστη κατά τη διάρκεια της έρευνας ή της δίκης. Επιπλέον, αν είστε ιδιαίτερα ευάλωτο πρόσωπο, θα είναι δυνατό να χρησιμοποιηθούν οι μαγνητοσκοπημένες δηλώσεις σας, ακόμη και αν αυτό δεν είναι απολύτως απαραίτητο.

Κατευθυντήριες οδηγίες για τη διακράτηση υπόθεσης

(άρθρο 413 ΚΠΔ): Αίτηση του προσώπου που υποβάλλεται σε έρευνα ή του θύματος της αξιόποινης πράξης

1. Το υπό έρευνα πρόσωπο ή το θύμα της αξιόποινης πράξης μπορεί να αιτηθεί από τον γενικό εισαγγελέα την έκδοση εντολής διακράτησης σύμφωνα με το άρθρο 412 παράγραφος 1 (αν η εισαγγελία δεν προτίθενται να ασκήσει δίωξη ή δεν ζητήσει να τεθεί η υπόθεση στο αρχείο εντός της προθεσμίας που τάσσεται από τον νόμο ή παρατείνεται από τον δικαστή).
2. Εάν διαταχθεί διακράτηση, ο γενικός εισαγγελέας διενεργεί την απαραίτητη προκαταρκτική εξέταση και υποβάλει όλα τα σχετικά αιτήματα εντός τριάντα ημερών από την υποβολή της αίτησης, σύμφωνα με το άρθρο 412 παράγραφος 1.

Ποια προστασία παρέχεται για πολύ ευάλωτα θύματα;

Εκτός από λόγους που συνδέονται με την ηλικία και τυχόν σωματική αναπηρία ή ψυχική ασθένεια, ένα πρόσωπο μπορεί να χαρακτηριστεί ως ιδιαίτερα ευάλωτο και με βάση το είδος της αξιόποινης πράξης και των διαδικασιών και των περιστάσεων της οικείας υπόθεσης. Προκειμένου να αξιολογηθεί το κατά πόσο ένα θύμα είναι ευάλωτο, λαμβάνεται υπόψη αν η υπόθεση αφορά βίαιο έγκλημα κατά του προσώπου ή έγκλημα φυλετικού μίσους, αν σχετίζεται με το οργανωμένο έγκλημα ή την τρομοκρατία, μεταξύ άλλων σε διεθνές επίπεδο, ή την εμπορία ανθρώπων, αν αποτελεί αποτέλεσμα διακριτικής μεταχείρισης και αν το θύμα εξαρτάται συναισθηματικά, ψυχολογικά ή οικονομικά από τον δράστη (άρθρο 90 quater ΚΠΔ).

Αν είστε ιδιαίτερα ευάλωτο πρόσωπο, θα γίνουν δεκτές μαγνητοσκοπημένες δηλώσεις σας σε κάθε περίπτωση, ακόμη και αν αυτό δεν είναι απολύτως απαραίτητο.

ΑΠΟΔΕΙΚΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΕ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΕΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ - Σε περιπτώσεις που σχετίζονται με την κακοποίηση μελών της οικογένειας και συντρόφων, τον εξαναγκασμό σε δουλειά ή τη διατήρηση σε καθεστώς δουλειάς, την παιδική πορνεία, την παιδική πορνογραφία, την ψηφιακή πορνογραφία, τις τουριστικές πρωτοβουλίες που στοχεύουν στην εκμετάλλευση της παιδικής πορνείας, την εμπορία ανθρώπων, την αγορά και την πώληση σκλάβων, τη σεξουαλική επίθεση, τα διακεκριμένα εγκλήματα, τις σεξουαλικές πράξεις με ανήλικο, τις ομαδικές σεξουαλικές επιθέσεις, την άγρα και επίμονη παρακολούθηση ανηλίκων, ιδίως αν είστε ιδιαίτερα ευάλωτο πρόσωπο και σας έχει ζητηθεί να καταθέσετε, αν έχετε ήδη καταθέσει κατά την αποδεικτική διαδικασία ή την κατ' αντιπαράσταση εξέταση με το πρόσωπο κατά του οποίου θα χρησιμοποιηθούν οι εν λόγω καταθέσεις ή αν υπάρχουν γραπτά αρχεία των δηλώσεών σας, θα σας ζητηθεί να καταθέσετε μόνο αν η κατάθεση σχετίζεται με γεγονότα και περιστάσεις που διαφέρουν από αυτά που συζητήθηκαν σε προηγούμενες δηλώσεις ή αν ο δικαστής ή κάποιο από τα μέρη θεωρεί ότι είναι απαραίτητο βάσει συγκεκριμένων απαιτήσεων.

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΚΑΤΑΘΕΣΗ - Αν η δικαστική αστυνομία απαιτεί συνοπτική κατάθεση από θύματα που είναι ιδιαίτερα ευάλωτα, ακόμη και αν αυτά είναι άνω των 18 ετών, πρέπει να ζητήσει τη συνδρομή διπλωματούχου ψυχολόγου ή παιδοψυχιάτρου που διορίζεται από την εισαγγελία. Διασφαλίζεται σε κάθε περίπτωση ότι, όπου απαιτείται συνοπτική κατάθεση, τα ιδιαίτερα ευάλωτα πρόσωπα δεν θα έχουν καμία επικοινωνία με το υπό έρευνα πρόσωπο και δεν θα κληθούν επανειλημμένα να καταθέσουν, εκτός αν αυτό είναι απολύτως απαραίτητο για την έρευνα (άρθρο 351 παράγραφος 1-ter).

ΔΙΕΞΑΓΩΓΗ ΑΠΟΔΕΙΞΕΩΝ - Αν η εισαγγελία απαιτεί συνοπτική κατάθεση από θύματα που είναι ιδιαίτερα ευάλωτα, ακόμη και αν αυτά είναι άνω των 18 ετών, πρέπει να ζητήσει τη συνδρομή διπλωματούχου ψυχολόγου ή παιδοψυχιάτρου. Διασφαλίζεται κάθε περίπτωση ότι, όπου απαιτείται περιληπτική κατάθεση, τα ιδιαίτερα ευάλωτα πρόσωπα δεν θα έχουν καμία επικοινωνία με το υπό έρευνα πρόσωπο και δεν θα κληθούν επανειλημμένα να καταθέσουν, εκτός αν αυτό είναι απολύτως απαραίτητο για την έρευνα (άρθρο 362 παράγραφος 1-bis).

ΕΞΕΤΑΣΗ ΜΑΡΤΥΡΩΝ - Ο πρόεδρος του δικαστηρίου θα σας εξετάσει ως μάρτυρα με βάση ερωτήσεις και ενστάσεις των διαδίκων. Κατά τη διάρκεια της εξέτασης, ο πρόεδρος του δικαστηρίου μπορεί να ζητήσει τη συνδρομή συγγενή σας ή διπλωματούχου παιδοψυχολόγου. Μετά την ακρόαση των διαδίκων, αν ο πρόεδρος του δικαστηρίου θεωρεί ότι η απευθείας υποβολή ερωτήσεων δεν θα σας προκαλέσει δυσχέρεια, διατάσσει τη διεξαγωγή της εξέτασης κατά τον τρόπο που περιγράφεται στις προηγούμενες ενότητες. Η εντολή αυτή μπορεί να ανακληθεί κατά τη διάρκεια της εξέτασης (άρθρο 498 ΚΠΔ).

Αν ζητηθεί από διάδικο ή αν κρίνεται απαραίτητο από τον πρόεδρο του δικαστηρίου, εφαρμόζονται οι διαδικασίες του άρθρου 398 παράγραφος 5-bis (αποδεικτική διαδικασία, βλ. κατωτέρω).

ΑΠΟΔΕΙΚΤΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ (άρθρο 398 παράγραφος 5-bis) - Αν ζητηθεί από διάδικο ή αν κρίνεται απαραίτητο από τον πρόεδρο του δικαστηρίου, εφαρμόζονται οι παρακάτω διαδικασίες: σε περίπτωση έρευνας που σχετίζεται με την κακοποίηση μελών της οικογένειας ή συντρόφων, τον εξαναγκασμό σε δουλειά ή τη διατήρηση σε καθεστώς δουλειάς, την παιδική πορνεία, την παιδική πορνογραφία, την ψηφιακή πορνογραφία, τις τουριστικές πρωτοβουλίες που στοχεύουν στην παιδική πορνεία, την εμπορία ανθρώπων, την αγορά και την πώληση σκλάβων, τη σεξουαλική επίθεση, τα διακεκριμένα εγκλήματα, τις σεξουαλικές πράξεις με ανήλικο, τις ομαδικές σεξουαλικές επιθέσεις, την άγρα και επίμονη παρακολούθηση ανηλίκων, αν υπάρχουν ιδιαίτερα ευάλωτα ενήλικα πρόσωπα μεταξύ αυτών που παρέχουν αποδεικτικά στοιχεία, το δικαστήριο μπορεί να εκδώσει εντολή με την οποία θα ορίζεται ο τόπος, ο χρόνος και οι ειδικές διαδικασίες για την αποδεικτική διαδικασία, εφόσον αυτό είναι απαραίτητο και πρόσφορο για την προστασία των εμπλεκόμενων προσώπων. Η ακροαματική διαδικασία μπορεί να πραγματοποιηθεί εκτός του πρωτοβάθμιου δικαστηρίου και το δικαστήριο μπορεί να χρησιμοποιήσει ειδικές εγκαταστάσεις ή, αν δεν υπάρχουν, την κατοικία του προσώπου που καταθέτει. Οι καταθέσεις των μαρτύρων πρέπει να καταγράφονται εξολοκλήρου με τη χρήση φωνογραφικών ή οπτικοακουστικών μέσων. Αν δεν υπάρχει διαθέσιμος εξοπλισμός καταγραφής ή τεχνικό προσωπικό, θα πρέπει να παρασχεθούν εκθέσεις πραγματογνωμοσύνης ή τεχνικές συμβουλές. Θα καταρτιστεί και γραπτή έκθεση της εξέτασης με τη μορφή σύνοψης. Απομαγνητοφώνηση της ηχογράφησης ή βιντεοσκοπήσης θα είναι διαθέσιμη μόνο κατόπιν αιτήματος των μερών.

Αν είστε ιδιαίτερα ευάλωτο πρόσωπο και είναι απαραίτητο να εξεταστείτε, ο δικαστής θα διατάξει, εφόσον το ζητήσετε εσείς ή ο συνήγορός σας, τη λήψη μέτρων προστασίας (άρθρο 498 παράγραφος 4-quater ΚΠΔ).

Στις διαδικασίες που σχετίζονται με τις προαναφερθείσες αξιόποινες πράξεις, μεταξύ άλλων και κατόπιν αιτήματός σας ή κατόπιν αιτήματος του υπό έρευνα προσώπου, η εισαγγελία μπορεί να ζητήσει να καταθέσετε στο πλαίσιο της αποδεικτικής διαδικασίας, ακόμη και σε περιπτώσεις που αυτό δεν θεωρείται απαραίτητο. Αν είστε ιδιαίτερα ευάλωτο πρόσωπο, η εισαγγελία μπορεί να σας ζητήσει να καταθέσετε στο πλαίσιο της αποδεικτικής διαδικασίας, μεταξύ άλλων και κατόπιν αιτήματός σας ή κατόπιν αιτήματος του υπό έρευνα προσώπου (άρθρο 392 ΚΠΔ).

Η διεξαγωγή αποδείξεων που απαιτεί τη συμμετοχή θυμάτων που είναι ιδιαίτερα ευάλωτα μπορεί να πραγματοποιηθεί μέσω της αποδεικτικής διαδικασίας, η οποία είναι αξιόπιστη και αποσκοπεί, μεταξύ άλλων, στο να προληφθεί το ενδεχόμενο να υποστείτε περαιτέρω βλάβη (δευτερογενής θυματοποίηση) λόγω της συνεχιζόμενης συμμετοχής σας στη νομική διαδικασία.

ΝΟΜΙΚΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗ - Αν είστε θύμα αξιόποινης πράξης που σχετίζεται με την κακοποίηση μελών της οικογένειας και συντρόφων, τον ακρωτηριασμό των γυναικείων γεννητικών οργάνων, τη σεξουαλική επίθεση, τις σεξουαλικές πράξεις με ανήλικο, τις ομαδικές σεξουαλικές επιθέσεις και την επίμονη παρακολούθηση, δικαιούστε πάντα δωρεάν νομική συνδρομή, ακόμη και αν το εισόδημά σας υπερβαίνει το όριο που έχει καθοριστεί από τον νόμο για τη θεμελίωση του εν λόγω δικαιώματος. Αν είστε ανήλικος, ισχύει το ίδιο αν είστε θύμα αξιόποινων πράξεων που σχετίζονται με την τον εξαναγκασμό σε δουλειά ή τη διατήρηση σε καθεστώς δουλειάς, την παιδική πορνεία, την παιδική πορνογραφία, τις τουριστικές πρωτοβουλίες που στοχεύουν στην εκμετάλλευση της παιδικής πορνείας, την εμπορία ανθρώπων, την αγορά και την πώληση σκλάβων και την αποπλάνηση ανηλίκων.

Είμαι ανήλικος. Έχω ειδικά δικαιώματα;

(Βλ. ανωτέρω)

Ένα μέλος της οικογένειάς μου απεβίωσε λόγω της αξιόποινης πράξης – ποια είναι τα δικαιώματά μου;

Αν το θύμα της αξιόποινης πράξης απεβίωσε, οι στενότεροι συγγενείς του ασκούν τα δικαιώματα που του παρέχει ο νόμος.

(άρθρο 90(3) ΚΠΔ).

Ένα μέλος της οικογένειάς μου υπήρξε θύμα αξιόποινης πράξης – ποια είναι τα δικαιώματά μου;

(Βλ. ανωτέρω)

Μπορώ να έχω πρόσβαση σε υπηρεσίες διαμεσολάβησης; Υπό ποιες προϋποθέσεις; Διασφαλίζεται η ασφάλειά μου κατά τη διαμεσολάβηση;

Ο θεσμός της διαμεσολάβησης σε ποινικές υποθέσεις βασίζεται στο νομοθετικό διάταγμα αρ. 274/2000 που δίνει στο θύμα τη δυνατότητα να κινηθεί απευθείας εναντίον του δράστη για τη διεκδίκηση αποζημίωσης ως προς συμφέροντα του θύματος που έχουν θιγεί. Η εξουσία αυτή ασκείται μόνο σε σχέση με αξιόποινες πράξεις για τις οποίες μπορεί να υποβληθεί έγκληση (λιγότερο σοβαρές αξιόποινες πράξεις).

Για να κινηθεί και να διεξαχθεί η διαδικασία της διαμεσολάβησης σε ποινικές υποθέσεις, είναι απαραίτητη η συναίνεση των μερών προκειμένου να επιτευχθεί ικανοποιητική συμφωνία. Κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, ο πταισματοδίκης οφείλει να προωθήσει τη

συνδιαλλαγή μεταξύ των μερών, στον βαθμό που αυτό είναι εφικτό. Οι αξιόποινες πράξεις που υπάγονται στην αρμοδιότητα πταισματοδίκη και που από τη φύση τους είναι κατάλληλες για διαμεσολάβηση περιλαμβάνουν τα ακόλουθα: συκοφαντική δυσφήμιση, δυσφήμιση δια του Τύπου, επίθεση, βαριά σωματική βλάβη, ελαφρά σωματική βλάβη, φθορά ξένης περιουσίας.

Επιπλέον, οι διάδικοι της ποινικής διαδικασίας ή οι δικηγόροι τους μπορούν να υποβάλουν αίτηση απευθείας στο Γραφείο Διαμεσολάβησης στο πλαίσιο του εναλλακτικού ορισμού της ποινικής διαδικασίας που εμπίπτει στην αρμοδιότητα πταισματοδίκη, όπως προβλέπεται στο άρθρο 35 του νομοθετικού διατάγματος 274/2000 ή στο πλαίσιο απόφασης περί εξάλειψης του αξιοποίνου λόγω της λήψης αντισταθμιστικών μέτρων από τον δράστη.

Για αξιόποινες πράξεις για οποίες μπορεί να υποβληθεί έγκληση, έχετε δικαίωμα να κάνετε αίτηση ώστε να κλητευθεί ενώπιον του πταισματοδίκη ο ύποπτος για τη διάπραξη της αξιόποινης πράξης. Η αίτηση πρέπει να υπογράφεται από εσάς ως παθόντα ή τον νόμιμο εκπρόσωπό σας, και από τον συνήγορό σας. Η υπογραφή σας βεβαιώνεται από τον συνήγορό σας. Αν είστε ανήλικος κάτω των 14 ετών, τελείτε υπό απαγόρευση, στερείστε δικαιοπρακτικής ικανότητας ή είστε ψυχικά ασθενής, η αίτηση πρέπει να υπογράφεται από τον γονέα, τον κηδεμόνα, τον επίτροπό ή τον δικαστικό συμπαραστάτη σας. Η υποβολή αίτησης παράγει τα ίδια αποτελέσματα με την έγκληση (άρθρο 21).

Υποβολή αίτησης: η αίτηση πρέπει να αποστέλλεται εκ των προτέρων στη γραμματεία της εισαγγελίας και στη συνέχεια να υποβάλλεται από τον αιτούντα, με απόδειξη της παράδοσής της στην ως άνω υπηρεσία, στη γραμματεία του πταισματοδικείου που έχει κατά τόπο αρμοδιότητα, εντός τριών μηνών από την καταγγελία της αξιόποινης πράξης. Αν έχετε ήδη υποβάλει έγκληση για το ίδιο περιστατικό, πρέπει να το αναφέρετε στην αίτηση, να επισυνάψετε αντίγραφο της έγκλησης και να υποβάλετε άλλο ένα αντίγραφο στη γραμματεία της εισαγγελίας. Σ' αυτή την περίπτωση, ο εισαγγελέας θα διατάξει την ανάσυρση της αρχικής έγκλησης (άρθρο 22).

Δήλωση παράστασης πολιτικής αγωγής. Αν επιθυμείτε να συμμετάσχετε στη διαδικασία ως πολιτικώς ενάγων πρέπει να το κάνετε κατά την υποβολή της αίτησης, επί ποινή παραίτησης. Το δικαιολογημένο αίτημα θεραπείας ή αποζημίωσης που περιέχεται στην αίτηση ισοδυναμεί ουσιαστικά με δήλωση παράστασης πολιτικής αγωγής (άρθρο 23).

Η αίτηση είναι अपαράδεκτη:

1. αν υποβληθεί εκπρόθεσμα·
2. αν υποβληθεί σε υποθέσεις πέρα από τις προβλεπόμενες·
3. αν δεν περιέχει τις απαραίτητες πληροφορίες ή δεν φέρει υπογραφή·
4. αν η περιγραφή του περιστατικού ή ο προσδιορισμός των πηγών των αποδεικτικών στοιχείων είναι ελλιπή·
5. αν δεν υπάρχουν αποδείξεις ότι έχει ενημερωθεί η εισαγγελία.

Αιτήματα από την εισαγγελία (άρθρο 25): Εντός δέκα ημερών από την υποβολή της αίτησης, η εισαγγελία υποβάλλει τα αιτήματά της στη γραμματεία του πταισματοδικείου. Αν κρίνει ότι η αίτηση είναι απάράδεκτη ή προδήλως αβάσιμη ή υποβάλλεται ενώπιον πταισματοδικείου που δεν έχει κατά τόπον αρμοδιότητα, η εισαγγελία δεν αποδέχεται την κλήση ή ασκεί δίωξη επιβεβαιώνοντας ή μεταβάλλοντας την κατηγορία που περιέχεται στην αίτηση.

Μετά τη λήξη της προθεσμίας, ο πταισματοδίκης προχωρά στην εκδίκαση της υπόθεσης ακόμη και αν η εισαγγελία δεν έχει υποβάλει αιτήματα. Αν δεν θεωρήσει απάράδεκτη ή προδήλως αβάσιμη την αίτηση και κρίνει ότι εμπίπτει στην αρμοδιότητά του, ο πταισματοδίκης καλεί τους διαδίκους σε ακρόαση εντός 20 ημερών από την υποβολή της αίτησης.

Αίτηση που υποβάλλεται από έναν εκ των παθόντων δεν εμποδίζει τους υπόλοιπους παθόντες να συμμετάσχουν στη διαδικασία, με τη συνδρομή δικηγόρου και με τα ίδια δικαιώματα με τον κύριο αιτούντα. Οι παθόντες μπορούν να δηλώσουν παράσταση πολιτικής αγωγής πριν κηρυχθεί η έναρξη της επ' ακροατηρίου συζήτησης. Αν στην επ' ακροατηρίου συζήτηση δεν εμφανιστούν οι παθόντες στα οποία επιδόθηκε νομίμως η κλήση, αυτό ισοδυναμεί με παραίτηση από το δικαίωμα υποβολής της έγκλησης ή, εφόσον η έγκληση έχει ήδη υποβληθεί, με ανάκλησή της.

Επ' ακροατηρίου συζήτηση: Τουλάχιστον επτά ημέρες πριν από την ημερομηνία που έχει προγραμματιστεί για την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η εισαγγελία ή εσείς ως παθών θα υποβάλετε την αίτηση κλήτευσης στη γραμματεία του πταισματοδικείου με τις σχετικές κοινοποιήσεις.

Αν η αξιόποινη πράξη διώκεται κατ' έγκληση, ο δικαστής προωθεί τη συνδιαλλαγή μεταξύ των μερών. Σ' αυτή την περίπτωση, εφόσον θα ήταν ωφέλιμο για τους σκοπούς της συνδιαλλαγής, ο δικαστής μπορεί να αναβάλει την επ' ακροατηρίου συζήτηση για διάστημα έως και δύο μηνών και, όπου είναι απαραίτητο, μπορεί να χρησιμοποιήσει επίσης διαδικασίες διαμεσολάβησης που παρέχονται από δημόσια ή ιδιωτικά κέντρα και εγκαταστάσεις της περιοχής. Σε κάθε περίπτωση, οι δηλώσεις που γίνονται από τα μέρη στο πλαίσιο της διαδικασίας συνδιαλλαγής δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν με κανέναν τρόπο για τους σκοπούς της λήψης απόφασης (άρθρο 29).

Σε περίπτωση συμβιβασμού, συντάσσεται έκθεση που επιβεβαιώνει την ανάκληση της έγκλησης ή την παραίτηση από την αίτηση και τη σχετική αποδοχή. Η παραίτηση από την αίτηση έχει τα ίδια αποτελέσματα με την ανάκληση της έγκλησης.

Η διαμεσολάβηση μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα να ανακαλέσετε την έγκληση, με αποτέλεσμα να παύσει η δίωξη λόγω έλλειψης αντικειμένου. Επιπλέον, καθώς η τυχόν θετική έκβαση της διαμεσολάβησης μπορεί να οδηγήσει σε αποζημίωση για τη ζημία που προκλήθηκε από την αξιόποινη πράξη, μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα απόφαση περί εξάλειψης του αξιοποίνου συνεπεία της αποζημίωσης που καταβλήθηκε από τον δράστη πριν την επ' ακροατηρίου συζήτηση ή λόγω της μικρής βαρύτητας της αξιόποινης πράξης.

Πού μπορώ να βρω τη νομοθεσία σχετικά με τα δικαιώματά μου;

Κανόνες για την προστασία των θυμάτων υπάρχουν στον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, το [Ε^ο νομοθετικό διάταγμα αρ. 212 της 15ης Δεκεμβρίου 2015](#) για τη μεταφορά της οδηγίας 2012/29/ΕΕ σχετικά με τα δικαιώματα, την υποστήριξη και την προστασία θυμάτων της εγκληματικότητας, το [Ε^ο νομοθετικό διάταγμα αρ. 204 της 9ης Νοεμβρίου 2007](#), το [Ε^ο διάταγμα αρ. 222 της 23ης Δεκεμβρίου 2008](#) (για την εφαρμογή του νομοθετικού διατάγματος αρ. 204/2007), το άρθρο 11 του [Ε^ο νόμου αρ. 122 της 7ης Ιουλίου 2016](#), τον ευρωπαϊκό νόμο 2015-2016 (σχετικά με την αποζημίωση των θυμάτων βίαιων εγκλημάτων) και σε σειρά άλλων κανονιστικών μέτρων σχετικά με τα θύματα συγκεκριμένων ειδών αξιόποινων πράξεων.

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται το εκάστοτε κράτος μέλος. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν αναλαμβάνει καμία ευθύνη όσον αφορά τις πληροφορίες ή τα στοιχεία που περιλαμβάνονται ή για τα οποία γίνεται λόγος στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα. Τα κράτη μέλη που είναι αρμόδια για τη διαχείριση ιστοσελίδων με εθνικό περιεχόμενο προβαίνουν αυτή τη στιγμή στην επικαιροποίηση μέρους του περιεχομένου αυτού του ιστότοπου για να το προσαρμόσουν στην αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Εάν στο περιεχόμενο του ιστοτόπου δεν λαμβάνεται ακόμη υπόψη η αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου, πρόκειται για ακούσιο σφάλμα και θα γίνουν οι κατάλληλες διορθώσεις.

Τελευταία επικαιροποίηση: 21/01/2019

2 - Η καταγγελία της αξιόποινης πράξης και τα δικαιώματά μου κατά την ανάκριση ή τη δίκη

Πώς μπορώ να καταγγείλω μια αξιόποινη πράξη;

- Με την υποβολή μήνυσης (denuncia), η οποία υποβάλλεται όταν πρόσωπο που έχει γνώση αυτεπαγγέλτως διωκόμενης αξιόποινης πράξης ενημερώνει σχετικά την εισαγγελία ή υπάλληλο της δικαστικής αστυνομίας. Η κατάθεση μήνυσης είναι προαιρετική, γίνεται ωστόσο υποχρεωτική και αρκετές περιπτώσεις που ορίζει ο νόμος. Η μήνυση περιέχει τα ουσιώδη στοιχεία του περιστατικού και αναφέρει την ημέρα κατά την οποία αντιληφθήκατε την αξιόποινη πράξη και τις πηγές αποδεικτικών στοιχείων που έχουν ήδη περιέλθει σε γνώση σας. Επιπλέον, περιέχει, όπου είναι δυνατόν, στοιχεία ταυτότητας και κατοικίας και οτιδήποτε άλλο μπορεί να βοηθήσει στην ταυτοποίηση του υπόπτου για τη διάπραξη αξιόποινης πράξης, καθώς και τα προσωπικά σας στοιχεία ως παθόντος και τα στοιχεία οποιουδήποτε άλλου προσώπου που ενδεχομένως μπορεί να παράσχει πληροφορίες ώστε να προσδιοριστούν τα πραγματικά περιστατικά. Αν δεν δοθούν χρήσιμες πληροφορίες που μπορούν να βοηθήσουν στην ταυτοποίηση του υπόπτου, αυτό δεν εμποδίζει την κίνηση ποινικής διαδικασίας, καθώς μπορείτε να καταθέσετε μήνυση κατ' αγνώστων, η οποία κατατίθεται στην αρμόδια εισαγγελία από τις αστυνομικές αρχές μαζί με λεπτομέρειες τυχόν ανακριτικών μέτρων που ελήφθησαν για την ταυτοποίηση των δραστών.
- Η έγκληση (querrela) είναι δήλωση με την οποία ένα πρόσωπο που υπήρξε θύμα αξιόποινης πράξης (ή ο νόμιμος εκπρόσωπός του) εκφράζει την επιθυμία δίωξης του δράστη. Αφορά τις μη αυτεπαγγέλτως διωκόμενες αξιόποινες πράξεις. Η έγκληση πρέπει να περιγράφει την αξιόποινη πράξη που διαπράχθηκε και να εκφράζει τη σαφή επιθυμία του εγκαλούντος να κινηθεί η οικεία διαδικασία και να τιμωρηθεί ο ένοχος. Μπορείτε να ανακαλέσετε έγκληση που έχει υποβληθεί, με την εξαίρεση υποθέσεων σεξουαλικής επίθεσης ή σεξουαλικών πράξεων με ανήλικο. Για να ανακληθεί η έγκληση, η ανάκληση πρέπει να γίνει δεκτή από τον εγκαλούμενο, ο οποίος, σε περίπτωση που είναι αθώος, μπορεί να θέλει να αποδείξει μέσω δίκης ότι δεν είχε καμία σχέση με την αξιόποινη πράξη.
- Η αίτηση για παρέμβαση των αρχών (esposto) είναι αίτηση με την οποία, σε περίπτωση διαφοράς μεταξύ ιδιωτών, ζητείται η παρέμβαση των αρχών επιβολής του νόμου από ένα ή αμφότερα τα εμπλεκόμενα μέρη. Κατόπιν υποβολής αίτησης για παρέμβαση των αρχών, ο αρμόδιος για την επιβολή του νόμου υπάλληλος καλεί τα μέρη σε συνάντηση με σκοπό να γίνει προσπάθεια συμφιλίωσης και τη σύνταξη αναφοράς. Αν διαπιστωθεί ότι διαπράχθηκε αξιόποινη πράξη, ο αρμόδιος για την επιβολή του νόμου υπάλληλος οφείλει να ενημερώσει τις δικαστικές αρχές, εφόσον πρόκειται για αυτεπαγγέλτως διωκόμενη

αξιόποινη πράξη· εφόσον πρόκειται για κατ' έγκληση διωκόμενη αξιόποινη πράξη μπορεί, κατόπιν αιτήματος, να προβεί σε προκαταρκτική διευθέτηση της διαφοράς που δεν θίγει το συνακόλουθο δικαίωμά σας να υποβάλετε έγκληση.

Οι μηνύσεις, οι εγκλήσεις και οι αιτήσεις για παρέμβαση των αρχών πρέπει να υποβάλλονται στα γραφεία των αρχών επιβολής του νόμου [αρχηγείο τοπικής αστυνομίας, τοπικά αστυνομικά τμήματα και γραφεία χωροφυλακής (Arma dei Carabinieri)]. Μήνυση ή αίτηση για παρέμβαση των αρχών μπορεί να υποβληθεί και στον εισαγγελέα.

Πώς μπορώ να ενημερωθώ σχετικά με τις εξελίξεις της υπόθεσης;

Μετά την υποβολή μήνυσης, σας παρέχονται πληροφορίες σχετικά με: τις αρχές με τις οποίες μπορείτε να επικοινωνήσετε αν θελήσετε να λάβετε πληροφορίες για την υπόθεση, τον ρόλο που θα έχετε στην έρευνα και τη δίκη, το δικαίωμά σας να ενημερωθείτε για την ημερομηνία και τον τόπο διεξαγωγής της δίκης και τις κατηγορίες και, αν έχετε δηλώσει παράσταση πολιτικής αγωγής, το δικαίωμά σας να λάβετε γνώση της απόφασης, συμπεριλαμβανομένου με τη μορφή περίληψης. Επιπλέον, μπορείτε να λαμβάνετε πληροφορίες σχετικά με την πορεία της διαδικασίας και τις εγγραφές στο επίσημο μητρώο καταγγελλόμενων αξιόποινων πράξεων· η ενημερωθείτε για κάθε αίτημα που αφορά τη θέση της υπόθεσης στο αρχείο, τον τρόπο θεραπείας τυχόν παραβιάσεων των δικαιωμάτων σας· η υπόθεση μπορεί να διευθετηθεί με ανάκληση της έγκλησης, όπου αυτό είναι δυνατό ή μέσω διαμεσολάβησης [άρθρο 90-bis του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (Codice di procedura penale ή ΚΠΔ)].

Δικαιούμαι νομική συνδρομή (κατά την ανάκριση ή τη δίκη); Υπό ποιες προϋποθέσεις;

Μετά την πρώτη επαφή με τις διωκτικές αρχές θα σας παρασχεθούν, σε γλώσσα που καταλαβαίνετε, πληροφορίες σχετικά με το δικαίωμά σας να ζητήσετε νομικές συμβουλές και νομική συνδρομή, το κόστος των οποίων καλύπτεται από το ιταλικό κράτος (άρθρο 90-bis). Μπορείτε να υποβάλετε αίτηση για νομική συνδρομή τα έξοδα της οποίας αναλαμβάνονται από το κράτος σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου περί ενίσχυσης των μη προνομιούχων προσώπων (άρθρο 98 ΚΠΔ). Μπορείτε επίσης να έχετε πρόσβαση σε νομική συνδρομή τα έξοδα της οποίας αναλαμβάνονται το κράτος αν το εισόδημά σας δεν υπερβαίνει το όριο που προβλέπει ο νόμος. Για να είστε επιλέξιμοι για νομική συνδρομή τα έξοδα της οποίας αναλαμβάνονται από το κράτος θα πρέπει να υποβάλετε τη σχετική αίτηση στο πρωτοδικείο, στο διάστημα αμέσως μετά την υποβολή της μήνυσης. Με την ολοκλήρωση του πρώτου σταδίου της διαδικασίας στο οποίο έχει δικαίωμα να παρασταθεί ο συνήγορος υπεράσπισης και σε κάθε περίπτωση πριν από την κλήση προς εξέταση ή, το αργότερο, παράλληλα με τη γνωστοποίηση ότι έχει ολοκληρωθεί η προκαταρκτική έρευνα, η εισαγγελία πρέπει να ενημερώσει γραπτώς το υπό έρευνα πρόσωπο ότι το δικαστήριο του έχει διορίσει συνήγορο υπεράσπισης, διαφορετικά κάθε μεταγενέστερη πράξη θα είναι άκυρη (άρθρο 369-bis ΚΠΔ).

Η γνωστοποίηση αυτή πρέπει να περιλαμβάνει:

α) την πληροφορία ότι είναι απαραίτητη η εκπροσώπηση από επαγγελματία δικηγόρο στην ποινική διαδικασία, με πληροφορίες σχετικά με τα δικαιώματα που χορηγεί ο νόμος στο υπό έρευνα πρόσωπο·

β) το όνομα, τη διεύθυνση και το τηλέφωνο του συνηγόρου που διορίστηκε από το δικαστήριο·

γ) πληροφορίες σχετικά με το δικαίωμα του κατηγορουμένου να διορίσει δικό του συνήγορο υπεράσπισης, με τη συμβουλή ότι αν δεν το πράξει, θα εκπροσωπηθεί κατά τη διάρκεια της έρευνας από τον συνήγορο που διόρισε το δικαστήριο·

δ) μνεία στο γεγονός ότι το υπό έρευνα πρόσωπο θα πρέπει να πληρώσει τον συνήγορο υπεράσπισης που διόρισε το δικαστήριο αν δεν πληροί τα κριτήρια για νομική συνδρομή τα έξοδα της οποίας αναλαμβάνονται από το κράτος και προειδοποίηση ότι σε περίπτωση που το υπό έρευνα πρόσωπο κηρυχθεί αφερέγγυο, θα κινηθεί διαδικασία αναγκαστικής εκτέλεσης·

d-bis) πληροφορίες σχετικά με το δικαίωμα για υπηρεσίες διερμηνείας και μετάφρασης σημαντικών εγγράφων·

ε) πληροφορίες σχετικά με τα κριτήρια επιλεξιμότητας που πρέπει να πληρούνται για τη χορήγηση νομικής συνδρομής χρηματοδοτούμενης από το κράτος.

Η δωρεάν νομική συνδρομή είναι θεσμός που βασίζεται στο δικαίωμα άμυνας που προβλέπεται στο άρθρο 24 του ιταλικού Συντάγματος, βάσει του οποίου κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα βοήθειας σε οποιοδήποτε στάδιο και σε οποιονδήποτε βαθμό απονομής δικαιοσύνης και δίνει στα πρόσωπα που αντιμετωπίζουν οικονομικές δυσκολίες τη δυνατότητα να λάβουν στη συνδρομή δικηγόρου και πραγματογνωμόνων, συμπεριλαμβανομένων τεχνικών συμβούλων, με έξοδα του κράτους, αλλά και να μην χρειαστεί να πληρώσουν δικαστικά έξοδα. Δωρεάν νομική συνδρομή παρέχεται σε ποινικές υποθέσεις και αστικές υποθέσεις που συνδέονται με ποινικές, για συμπληρωματικές ενέργειες όπως διαδικασίες επιβολής του νόμου, ασφάλειας, πρόληψης και επιτήρησης και τέλος, για αστικές υποθέσεις που απορρέουν από ποινική διαδικασία.

Η επιλεξιμότητα όσον αφορά την πρόσβαση σε δωρεάν νομική συνδρομή δεν είναι διαθέσιμη μόνο σε Ιταλούς πολίτες αλλά και σε αλλοδαπούς, ακόμη και αν υπόκεινται σε διαδικασία διοικητικής απέλασης, δεν κατοικούν στην Ιταλία ή είναι ανιθαγενείς που κατοικούν στην Ιταλία.

Όλοι οι διάδικοι μπορούν να υποβάλουν αίτηση για την παροχή δωρεάν νομικής συνδρομής, αν όμως είστε θύμα συγκεκριμένων σεξουαλικών εγκλημάτων τα προβλεπόμενα από τον νόμο εισοδηματικά όρια δεν ισχύουν.

Τα κράτος προστατεύει και τους ανηλίκους, οι οποίοι μπορούν να λάβουν δωρεάν νομική συνδρομή, όπως και τα πρόσωπα που τελούν υπό προκαταρκτική έρευνα εάν συλληφθούν, τεθούν υπό κράτηση ή τους επιβληθούν μέτρα προσωρινής κράτησης.

Για να είστε επιλέξιμοι για δωρεάν νομική συνδρομή, το εισόδημά σας δεν πρέπει να υπερβαίνει το μέγιστο όριο που προβλέπει ο νόμος, το οποίο ανέρχεται σε 11 369,24 EUR και αυξάνεται κατά 1 032,90 EUR για κάθε άλλο πρόσωπο που κατοικεί μαζί σας.

Μπορώ να ζητήσω επιστροφή των εξόδων (για τη συμμετοχή στην έρευνα/δίκη); Υπό ποιες προϋποθέσεις;

Η δωρεάν νομική συνδρομή, θεσμός που βασίζεται στο δικαίωμα άμυνας που προβλέπεται στο άρθρο 24 του Ιταλικού Συντάγματος, δίνει σε όποιον πληροί τις προϋποθέσεις (όσον αφορά τις οικονομικές δυσκολίες που αντιμετωπίζει) τη δυνατότητα να λάβει βοήθεια σε οποιοδήποτε στάδιο και σε οποιονδήποτε βαθμό απονομής δικαιοσύνης, από δικηγόρο και από πραγματογνώμονες, συμπεριλαμβανομένων τεχνικών συμβούλων, με έξοδα του κράτους· δίνει επίσης τη δυνατότητα απαλλαγής από την καταβολή δικαστικών εξόδων.

Μπορώ να ασκήσω έφεση εάν η υπόθεσή μου τεθεί στο αρχείο πριν από την προσφυγή στο δικαστήριο;

Αν ασκήσετε ανακοπή κατά αιτήματος να τεθεί η υπόθεση στο αρχείο, ζητάτε συνέχιση της προκαταρκτικής έρευνας. Θα πρέπει να υποδεικνύετε το αντικείμενο της περαιτέρω έρευνας και αντίστοιχα αποδεικτικά στοιχεία, διαφορετικά η ανακοπή θα κηρυχθεί απαράδεκτη. Αν η ανακοπή σας είναι απαράδεκτη και η καταγγελία της αξιόποινης πράξης είναι αβάσιμη, ο δικαστής θα εκδώσει αιτιολογημένη απόφαση ζητώντας να τεθεί η υπόθεση στο αρχείο και θα επιστρέψει τα έγγραφα στην εισαγγελία. Αν το αίτημα δεν γίνει δεκτό, ο δικαστής θα ορίσει δικαίωμα, ενημερώνοντας σχετικά την εισαγγελία, εσάς και το υπό έρευνα πρόσωπο. Ο δικαστής θα ενημερώσει επίσης τον γενικό εισαγγελέα του εφετείου (Corte di Appello) σχετικά με τον ορισμό δικαίωμο. Μετά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, αν ο δικαστής κρίνει ότι είναι απαραίτητες περαιτέρω έρευνες, κάνει μνεία αυτού σε εντολή προς την εισαγγελία, ορίζοντας καταληκτική προθεσμία για την ολοκλήρωση της εν λόγω έρευνας. Αν ο δικαστής δεν δεχτεί το αίτημα για θέση της υπόθεσης στο αρχείο, διατάσσει την εισαγγελία να ασκήσει δίωξη εντός δέκα ημερών. Εντός δύο ημερών από την κίνηση της δίωξης, ο δικαστής εκδίδει διαταγή με την οποία ορίζει την ημερομηνία προκαταρκτικής ακρόασης.

Επιπλέον, αν είστε θύμα βίαιου εγκλήματος κατά προσώπου, έχετε πάντα το δικαίωμα να ενημερώνεστε για το αν έχει υποβληθεί αίτημα για θέση της υπόθεσης στο αρχείο, ακόμη και αν δεν έχετε ρητά ζητήσει να ενημερώνεστε, και θα έχετε προθεσμία 20 ημερών από τη λήψη της εν λόγω ενημέρωσης για να εξετάσετε τα έγγραφα και να υποβάλετε αιτιολογημένη αίτηση για συνέχιση της προκαταρκτικής έρευνας (άρθρο 408 παράγραφος 3-bis ΚΠΔ).

Μπορώ να συμμετάσχω στη δίκη;

Ως θύμα αξιόποινης πράξης, μπορείτε να διορίσετε δικηγόρο ώστε να ασκήσει τα δικαιώματά σας. Για να εξασφαλίσετε τη λήψη των ενημερώσεων που δικαιούστε βάσει νόμου και την άσκηση συγκεκριμένων δικαιωμάτων, πρέπει να δηλώσετε και να υποδείξετε διεύθυνση επίδοσης. Πρέπει επίσης να γνωστοποιήσετε τυχόν αλλαγή αυτής της διεύθυνσης κατά τη διάρκεια της ποινικής διαδικασίας. Αν έχετε διορίσει δικηγόρο, δεν χρειάζεται να παράσχετε αυτά τα στοιχεία, καθώς όλες οι κοινοποιήσεις θα αποστέλλονται σ' αυτόν.

Έχετε το δικαίωμα να καταθέσετε υπόμνημα και να προσκομίσετε αποδεικτικά στοιχεία, τόσο κατά το στάδιο της έρευνας όσο και κατά τη διάρκεια της δίκης (άρθρο 90-bis ΚΠΔ). Μπορείτε επίσης να ελέγξετε τις εγγραφές στο επίσημο μητρώο καταγγελλόμενων αξιόποινων πράξεων (άρθρο 335 ΚΠΔ). Πρέπει να ενημερωθείτε όσον αφορά την ολοκλήρωση της πραγματογνωμοσύνης, η οποία δεν μπορεί να επαναληφθεί (άρθρο 360 ΚΠΔ). Μπορείτε επίσης να ζητήσετε από την εισαγγελία τη συγκέντρωση αποδεικτικών στοιχείων κατά την προκαταρκτική ακροαματική διαδικασία. Μπορείτε επίσης να ζητήσετε να ενημερωθείτε σχετικά με τυχόν αίτημα αναβολής της έρευνας ή θέσης της υπόθεσης στο αρχείο, είτε άμεσα κατά την κατάθεση της μήνυσης είτε μεταγενέστερα. Πρέπει να ζητήσετε συγκεκριμένα να ενημερωθείτε σχετικά με αίτημα αναβολής της έρευνας (άρθρο 406 ΚΠΔ) και αίτημα κλεισίματος της υπόθεσης (άρθρο 408 ΚΠΔ). Όταν πρόκειται να διεξαχθεί δίκη, έχετε δικαίωμα να ενημερωθείτε σχετικά με τον τόπο, την ημερομηνία και την ώρα της πρώτης επ' ακροατηρίου συζήτησης· δεν θα ενημερωθείτε για τις επόμενες επ' ακροατηρίου συζητήσεις και θα πρέπει οι ίδιοι να ενημερωθείτε για τις μετ' αναβολή δικασίμους από το πρωτοδικείο. Δεν υποχρεούστε να παραστείτε στις ακροάσεις, παρά μόνο αν καταθέσετε. Μετά την ολοκλήρωση της έρευνας, έχετε το δικαίωμα να εξετάσετε όλα τα έγγραφα της υπόθεσης και να φτιάξετε αντίγραφα αυτών. Ωστόσο, όσο διαρκεί η έρευνα δεν μπορείτε, κατά κανόνα, να το κάνετε αυτό αν και η εισαγγελία μπορεί να το εγκρίνει αν υπάρχει ειδικό έννομο συμφέρον.

Όταν διεξάγεται ποινική δίκη και έχετε επηρεαστεί από την αξιόποινη πράξη που διαπράχθηκε, μπορείτε να ζητήσετε αποζημίωση και να συμμετάσχετε στη δίκη ως πολιτικώς ενάγων.

Ποιος είναι ο επίσημος ρόλος μου στο πλαίσιο του συστήματος δικαιοσύνης; Για παράδειγμα, είμαι ή μπορώ να επιλέξω να είμαι: θύμα, μάρτυρας, πολιτικώς ενάγων ή κατηγορος κατόπιν εγκλήσεως;

Το θύμα, ως το πρόσωπο που επηρεάζεται από την αξιόποινη πράξη, έχει όλα τα δικαιώματα που αναφέρονται παραπάνω. Επιπλέον, μπορεί να καταθέσετε ως μάρτυρας στη δίκη και, αν έχετε το δικαίωμα να διεκδικήσετε αποζημίωση για βλάβη που υποστήκατε από την αξιόποινη πράξη μπορείτε να δηλώσετε παράσταση πολιτικής αγωγής και να συμμετάσχετε στην ποινική δίκη ως πολιτικώς ενάγων.

Ποια είναι τα δικαιώματά μου και ποιες οι υποχρεώσεις μου στο πλαίσιο του ρόλου αυτού;

Με την επιφύλαξη όσων αναφέρονται παραπάνω σε σχέση με τα δικαιώματα και τα συμφέροντά σας ως παθόντα, αν εκτελέσετε και χρέη μάρτυρα, ισχύουν οι παρακάτω κανόνες:

Ως μάρτυρας πρέπει να παραστείτε ενώπιον του δικαστή και να ακολουθήσετε τις οδηγίες που σας δίνει σε σχέση με τις διαδικαστικές απαιτήσεις και να απαντήσετε με ειλικρίνεια στις ερωτήσεις που θα σας απευθύνει. Δεν υποχρεούστε να αποκαλύψετε κάτι που μπορεί να οδηγήσει σε ποινική δίωξη σε βάρος σας. Σε περίπτωση που προκύψει πρόβλημα την ημέρα της επ' ακροατηρίου συζήτησης εξαιτίας του οποίου αδυνατείτε να παραστείτε, πρέπει να ενημερώσετε σχετικά εγκαίρως, αναφέροντας τον λόγο απουσίας σας. Σε αυτή την περίπτωση, αν ο δικαστής κρίνει δικαιολογημένη την απουσία σας, θα σας καλέσει σε επόμενη ακρόαση. Αν κληθείτε πολλές φορές και δεν παραστείτε αδικαιολόγητα, μπορεί να επιβληθεί η βίαιη προσαγωγή σας και να υποχρεωθείτε να καταβάλλετε, στο Γραφείο Προστίμων (cassa delle ammende), πρόστιμο, καθώς και τα έξοδα που πραγματοποιήθηκαν λόγω της μη εμφάνισής σας, κατά την έννοια του άρθρου 133 ΚΠΔ. Έχετε υποχρέωση να απαντάτε με ειλικρίνεια στις ερωτήσεις που σας απευθύνονται. Το άρθρο 372 ΚΠΔ προβλέπει τιμωρία των μαρτύρων που αρνούνται να απαντήσουν, προβαίνουν σε ψευδείς δηλώσεις ή δεν δηλώνουν αυτά που ξέρουν. Αν είστε απρόθυμοι και μη συνεργάσιμοι ως μάρτυρες, μπορεί να τιμωρηθείτε με ποινή φυλάκισης. Ο μάρτυρας δεν μπορεί να κρατηθεί κατά τη διάρκεια της επ' ακροατηρίου συζήτησης. Αν ανακαλέσετε ψευδή δήλωση ή επιβεβαιώσετε την αλήθεια πριν την ανακοίνωση της απόφασης, δεν μπορείτε να κατηγορηθείτε για αξιόποινη πράξη. Δεν επιβάλλεται τιμωρία για ψευδή κατάθεση με σκοπό να αποτρέψετε την αποφυγή καταδίκης δικής σας ή κοντινού συγγενή σας για αξιόποινη πράξη (άρθρο 384 ΚΠΔ).

Μπορώ να προβώ σε δήλωση ή να παράσχω αποδεικτικά στοιχεία κατά τη διάρκεια της δίκης; Υπό ποιες προϋποθέσεις;

Ως θύμα της αξιόποινης πράξης μπορείτε να προσέλθετε και ως μάρτυρας. Οι δηλώσεις σας μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως αποδεικτικά στοιχεία για την καταδίκη του κατηγορουμένου αν κατόπιν εξέτασής τους κριθούν αντικειμενικά και υποκειμενικά αξιόπιστες. Ο δικαστής μπορεί να εκτιμήσει την κατάθεσή σας ελεύθερα, ενώ ενδέχεται τα αποδεικτικά στοιχεία που θα προσκομίσετε εσείς και μόνο να αποτελέσουν τη βάση για την καταδίκη του κατηγορουμένου. Οφείλετε να πείτε την αλήθεια, ωστόσο δεν υποχρεούστε να ενοχοποιήσετε τον εαυτό σας (δικαίωμα σιωπής). Οι κοντινοί συγγενείς του κατηγορούμενου δεν υποχρεούνται να παρουσιαστούν ως μάρτυρες εκτός αν υποβάλουν οι ίδιοι την αναφορά ή την έγκληση ή σε περίπτωση που είναι κοντινοί συγγενείς του θύματος της αξιόποινης πράξης που αποτελεί αντικείμενο της διαδικασίας. Μπορείτε επίσης να αρνηθείτε να απαντήσετε σε ερωτήσεις που μπορεί να αποκαλύπτουν επαγγελματικό μυστικό. Αν προβείτε σε δηλώσεις κατά τη διάρκεια της προκαταρκτικής έρευνας μπορεί να δικαιούστε διάφορα μέτρα προστασίας.

Τι πληροφορίες θα λάβω κατά τη διάρκεια της δίκης;

(Βλ. ανωτέρω)

Θα έχω πρόσβαση στα δικαστικά αρχεία;

Η εισαγγελία καταχωρίζει αμέσως στο κατάλληλο μητρώο που τηρεί την αξιόποινη πράξη για την οποία έχει ενημερωθεί ή την οποία έχει διαπιστώσει αυτεπαγγέλτως και παράλληλα, ή μόλις αυτό καταστεί διαθέσιμο, το όνομα του προσώπου που είναι ύποπτο για την τέλεση της αξιόποινης πράξης. Αν κατά τη διάρκεια της προκαταρκτικής έρευνας αποδειχτεί ότι διαφέρει ο νομικός χαρακτηρισμός της πράξης ή οι λεπτομέρειες αυτής, η εισαγγελία επικαιροποιεί τις εγγραφές. Οι εγγραφές κοινοποιούνται στο πρόσωπο που κατηγορείται για την αξιόποινη πράξη, σε εσάς ως θύμα και στους αντίστοιχους συνηγόρους εφόσον ζητηθεί. Όταν υποβάλλεται αίτημα για πληροφορίες όσον αφορά εγγραφές στο επίσημο μητρώο καταγγελλόμενων αξιόποινων πράξεων, η γραμματεία της εισαγγελίας παρέχει τις πληροφορίες που ζητήθηκαν, εφόσον έχουν πραγματοποιηθεί οι εγγραφές και δεν τίποτα δεν υπάρχει κάτι που θα εμποδίσει την απάντηση. Διαφορετικά, δηλώνει ότι δεν υπάρχουν εγγραφές για τις οποίες μπορούν να παρασχεθούν πληροφορίες. Αν υπάρχουν ειδικές απαιτήσεις που αφορούν τις έρευνες, η εισαγγελία, αφού αποφασίσει κατά πόσο θα κάνει δεκτό το αίτημα, μπορεί να εκδώσει αιτιολογημένη διαταγή σύμφωνα με την οποία οι εγγραφές πρέπει να παραμένουν μυστικές για διάστημα έως και τριών μηνών το οποίο δεν παρατείνεται (άρθρο 335 ΚΠΔ).

Σε περίπτωση που η υπόθεση αφορά την κακοποίηση μελών της οικογένειας και συντρόφων ή την επίμονη παρακολούθηση και η εισαγγελία αποφασίσει ότι δεν πρόκειται να ζητήσει τη θέση της υπόθεσης στο αρχείο, ενημερώνει επίσης τον νόμιμο εκπρόσωπό

σας ή, αν δεν έχετε νόμιμο εκπρόσωπο, εσάς τους ίδιους σχετικά με την ολοκλήρωση της προκαταρκτικής έρευνας (άρθρο 415-bis ΚΠΔ).

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται το εκάστοτε κράτος μέλος. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν αναλαμβάνει καμία ευθύνη όσον αφορά τις πληροφορίες ή τα στοιχεία που περιλαμβάνονται ή για τα οποία γίνεται λόγος στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα. Τα κράτη μέλη που είναι αρμόδια για τη διαχείριση ιστοσελίδων με εθνικό περιεχόμενο προβαίνουν αυτή τη στιγμή στην επικαιροποίηση μέρους του περιεχομένου αυτού του ιστότοπου για να το προσαρμόσουν στην αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Εάν στο περιεχόμενο του ιστότοπου δεν λαμβάνεται ακόμη υπόψη η αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου, πρόκειται για ακούσιο σφάλμα και θα γίνουν οι κατάλληλες διορθώσεις.

Τελευταία επικαιροποίηση: 21/01/2019

3 - Τα δικαιώματά μου μετά τη δίκη

Μπορώ να προσφύγω κατά της απόφασης;

Μόνο το θύμα που συμμετείχε στη διαδικασία ως πολιτικώς ενάγων έχει αυτόνομο δικαίωμα άσκησης ένδικων μέσων και αυτό περιορίζεται σε κάθε περίπτωση στην προστασία των αστικών συμφερόντων σας.

Σύμφωνα με τον Ιταλικό νόμο αρ. 46/2006, ο πολιτικώς ενάγων δεν έχει πλέον γενικό δικαίωμα άσκησης ένδικων μέσων· μπορείτε να προσφύγετε μόνο στο ανώτατο ακυρωτικό δικαστήριο (Corte di Cassazione).

Μπορείτε να ασκήσετε προσφυγή στις παρακάτω περιπτώσεις:

- κατά πτυχών της καταδικαστικής απόφασης που σχετίζονται με την πολιτική αγωγή·
- κατά αθωωτικής απόφασης όσον αφορά τις αστικές πτυχές της υπόθεσης μόνο·
- κατά πτυχών της απόφασης που αφορούν το δικό σας δικαίωμα να διεκδικήσετε αποζημίωση και καταβολή εξόδων.

Ποια είναι τα δικαιώματά μου μετά την έκδοση καταδικαστικής απόφασης;

Σε ό,τι αφορά τον έλεγχο της απόφασης, αν ως θύμα συμμετείχατε ως πολιτικώς ενάγων στη δίκη στην οποία εκδόθηκε η απόφαση της οποίας επιθυμείτε τον έλεγχο, δικαιούστε μετά την έναρξη της επ' ακροατηρίου συζήτησης να παρέμβετε όσον αφορά το παραδεκτό του ίδιου του αιτήματος. Αυτό ισχύει και σε περιπτώσεις που ασκήσατε έκτακτο ένδικο μέσο κατά απόφασης που εμπειρείχε συμβιβασμό και αναγνωρίζεται σε ειδική απόφαση ότι είναι δυνατό να ζητηθεί και να εκδοθεί απόφαση που υποχρεώνει τον δράστη να καταβάλει τα δικαστικά έξοδα.

Δικαιούμαι υποστήριξη ή προστασία μετά τη δίκη; Για πόσο χρονικό διάστημα;

Το νομοθετικό διάταγμα αρ. 9 της 11ης Φεβρουαρίου 2015 καθορίζει κανόνες για την εφαρμογή της οδηγίας 2011/99/ΕΕ που βασίζεται στην αρχή της αμοιβαίας αναγνώρισης και ρυθμίζει την ευρωπαϊκή εντολή προστασίας με σκοπό να εξασφαλιστεί ότι υφίστανται μέτρα προστασίας των προσώπων από αξιόπρινες πράξεις που μπορεί να βλάψουν ένα πρόσωπο ή να συνεπάγονται κίνδυνο κατά της ζωής, της σωματικής ή της ψυχικής υγείας του, της αξιοπρέπειάς του, της προσωπικής του ελευθερίας ή της γενετήσιας ακεραιότητά του, ακόμη και σε περίπτωση που το πρόσωπο αυτό μετακινηθεί σε άλλο κράτος μέλος. Η οδηγία καθορίζει ότι η ευρωπαϊκή εντολή προστασίας δύναται να εκδοθεί μόνον αν στο κράτος έκδοσης έχει εκδοθεί μέτρο προστασίας με το οποίο έχει επιβληθεί στο πρόσωπο που προκαλεί τον κίνδυνο μία ή περισσότερες από τις ακόλουθες απαγορεύσεις ή περιορισμούς: απαγόρευση εισόδου σε ορισμένους χώρους, μέρη ή καθορισμένες περιοχές στις οποίες διαμένει το προστατευόμενο πρόσωπο ή τις οποίες επισκέπτεται· απαγόρευση ή ρύθμιση της οποιασδήποτε επαφής με το προστατευόμενο πρόσωπο· απαγόρευση ή ρύθμιση της προσέγγισης του προστατευόμενου προσώπου εγγύτερα από προκαθορισμένη απόσταση. Η αρμόδια αρχή του κράτους εκτέλεσης, μετά την παραλαβή ευρωπαϊκής εντολής προστασίας, αναγνωρίζει την εντολή αμελλητί και λαμβάνει απόφαση με την οποία εκδίδει τα μέτρα που είναι διαθέσιμα σε παρόμοια περίπτωση βάσει του εθνικού της δικαίου, για να εξασφαλιστεί η προστασία του προστατευόμενου προσώπου.

Ποιες πληροφορίες θα μου χορηγηθούν σε περίπτωση καταδίκης του δράστη;

Μετά την ολοκλήρωση της σύσκεψης, ο πρόεδρος του δικαστηρίου θα συντάξει και θα υπογράψει το διατακτικό της απόφασης και θα συνταχθεί σύνοψη των πραγματικών και νομικών λόγων στους οποίους βασίζεται η απόφαση. Η απόφαση δημοσιοποιείται

στην επ' ακροατηρίου συζήτηση με ανάγνωση του διατακτικού της. Η ανάγνωση του αιτιολογικού και του διατακτικού της απόφασης αντιστοιχεί σε κοινοποίηση της απόφασης στους διαδίκους που παρίστανται στην επ' ακροατηρίου συζήτηση ή που θα έπρεπε να είχαν παραστεί. Ο δικαστής εκδίδει καταδικαστική απόφαση αν ο κατηγορούμενος κριθεί ένοχος για την αξιόποινη πράξη πέραν πάσης αμφιβολίας. Στην απόφαση ο δικαστής καταγράφει με λεπτομέρειες την ποινή που επιβλήθηκε και τυχόν μέτρα πρόληψης (misura di sicurezza). Αν ο καταδικασθείς είναι αφερέγγυος, ο δικαστής διατάσσει τον αστικώς υπεύθυνο να καταβάλει το οικονομικό πρόστιμο. Επιπλέον, η απόφαση διατάσσει τον καταδικασθέντα να καταβάλει τα έξοδα της δίκης. Η δημοσίευση της καταδικαστικής απόφασης στον τύπο διατάσσεται από τον δικαστή κατόπιν αιτήματος του πολιτικώς ενάγοντα και τα σχετικά έξοδα βαρύνουν τον καταδικασθέντα και εφόσον είναι απαραίτητο και τον αστικώς υπεύθυνο.

Η απόφαση θα περιλαμβάνει:

1. τον τίτλο «in nome del popolo italiano» («στο όνομα του ιταλικού λαού») και μνεία της αρχής που την εξέδωσε·
2. τα προσωπικά στοιχεία του δράστη και άλλα προσωπικά στοιχεία που βοηθούν στην ταυτοποίησή του και γενικά στοιχεία άλλων ιδιωτών·
3. την κατηγορία·
4. μνεία των δηλώσεων των μερών·
5. συνοπτική επεξήγηση των πραγματικών και νομικών λόγων στους οποίους βασίζεται η απόφαση με μνεία των αποδεικτικών στοιχείων που αποτελούν τη βάση της απόφασης και επεξήγηση των λόγων που ο δικαστής θεωρεί τα αποδεικτικά στοιχεία περί του αντιθέτου αναξιόπιστα·
6. το διατακτικό, με μνεία της νομοθεσίας που εφαρμόστηκε·
7. την ημερομηνία και την υπογραφή του δικαστή.

Η απόφαση κατατίθεται στη γραμματεία του δικαστηρίου μετά τη δημοσίευσή της. Αν δεν δημοσιευτεί εντός τριάντα ημερών ή εντός άλλης προβλεπόμενης προθεσμίας που δεν υπερβαίνει τις 90 ημέρες από την έκδοσή της, κοινοποιείται η έκδοσή της στην εισαγγελία και στα μέρη που έχουν δικαίωμα άσκησης ένδικων μέσων, καθώς και στον συνήγορο υπεράσπισης του δράστη όταν εκδίδεται απόφαση.

Θα ενημερωθώ σε περίπτωση που ο καταδικασθείς αποφυλακιστεί (συμπεριλαμβανομένης της πρόωρης ή της υπό όρους αποφυλάκισης) ή διαφύγει από τη φυλακή;

Το άρθρο 90-ter του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (Codice di procedura penale) αναφέρει ότι στις περιπτώσεις σοβαρών εγκλημάτων κατά προσώπου πρέπει να ενημερωθείτε αμέσως, εάν το έχετε ζητήσει, σχετικά με τη διαδικασία αποφυλάκισης ή τη λήξη στερητικού της ελευθερίας μέτρου ασφαλείας και αν ο κατηγορούμενος διαφύγει από την προσωρινή κράτηση ή τη φυλακή και σε περίπτωση σκόπιμης μη συμμόρφωσης του καταδικασθέντος.

Θα έχω συμμετοχή σε ό,τι αφορά την απόλυση του κρατουμένου ή τη χορήγηση αναστολής; Για παράδειγμα, μπορώ να υποβάλω δήλωση ή να ασκήσω έφεση;

Δεν αποτελεί γενική πρακτική να ζητείται η γνώμη του θύματος πριν τη λήψη τέτοιων αποφάσεων.

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται το εκάστοτε κράτος μέλος. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν αναλαμβάνει καμία ευθύνη όσον αφορά τις πληροφορίες ή τα στοιχεία που περιλαμβάνονται ή για τα οποία γίνεται λόγος στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα. Τα κράτη μέλη που είναι αρμόδια για τη διαχείριση ιστοσελίδων με εθνικό περιεχόμενο προβαίνουν αυτή τη στιγμή στην επικαιροποίηση μέρους του περιεχομένου αυτού του ιστότοπου για να το προσαρμόσουν στην αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Εάν στο περιεχόμενο του ιστότοπου δεν λαμβάνεται ακόμη υπόψη η αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου, πρόκειται για ακούσιο σφάλμα και θα γίνουν οι κατάλληλες διορθώσεις.

Τελευταία επικαιροποίηση: 21/01/2019

4 - Αποζημίωση

Ποια είναι η διαδικασία για την αξίωση αποζημίωσης από τον δράστη; (π.χ. δικαστική προσφυγή, αστική αξίωση, πολιτική αγωγή);

Η τέλεση αξιόποινης πράξης και η επακόλουθη καταδίκη συνεπάγεται ότι ο παθών μπορεί να διεκδικήσει αποζημίωση. Στο ιταλικό δίκαιο προβλέπονται δύο τρόποι διεκδίκησης αποζημίωσης για τη ζημία που υποστήκατε:

- Μπορείτε να δηλώσετε παράσταση πολιτικής αγωγής στην ποινική διαδικασία.
- Μπορείτε να υποβάλλετε χωριστή αγωγή.

Η επιλογή είναι δική σας, καθώς η νομοθεσία διαχωρίζει τις δύο διαδικασίες: την ποινική και την αστική διαδικασία.

Μόνο κατόπιν αιτήματος παραπομπής της υπόθεσης σε δίκη ή παραπομπής σε δίκη (σε επ' ακροατηρίου συζήτηση) μπορείτε, με τη βοήθεια του συνηγόρου σας, να δηλώσετε παράσταση πολιτικής αγωγής και να γίνετε επομένως διάδικος στη διαδικασία, με πλήρη δικαιώματα εκπροσώπησης. Κατά την απαγγελία της ποινής, το ποινικό δικαστήριο θα σας επιδικάσει ένα ποσό, το λεγόμενο προσωρινό ποσό που είναι άμεσα εκτελεστό, παραπέμποντας την απόφαση για το συνολικό και οριστικό ποσό αποζημίωσης στο πολιτικό δικαστήριο, που θα καθοριστεί μόνο αφού η ποινική απόφαση αποκτήσει ισχύ δεδικασμένου.

Εναλλακτικά, αντί να συμμετάσχετε στη διαδικασία ως πολιτικώς ενάγων, μπορείτε να υποβάλλετε χωριστή αγωγή αποζημίωσης για τη ζημία που υποστήκατε λόγω της συμπεριφοράς του δράστη.

Το δικαστήριο διέταξε τον δράστη να μου καταβάλει αποζημίωση/αποκατάσταση. Πώς μπορώ να διασφαλίσω ότι ο δράστης θα καταβάλει την αποζημίωση/αποκατάσταση;

Όταν το δικαστήριο διατάσσει τον δράστη να καταβάλει αποζημίωση για τη ζημία ή τη βλάβη που προκάλεσε σε θύμα που συμμετέχει στη διαδικασία ως πολιτικώς ενάγων, τότε το δικαστήριο μπορεί να προβεί σε μία από τις παρακάτω τρεις ενέργειες: να προβεί σε διακανονισμό ως προς την αποζημίωση, να εκδώσει γενική διαταγή αποζημίωσης ή να εκδώσει διαταγή καταβολής προσωρινού ποσού.

Η καλύτερη περίπτωση για το θύμα είναι αυτή στην οποία η απόφαση διατάσσει τον οριστικό διακανονισμό της αποζημίωσης: σ' αυτή την περίπτωση, είναι δυνατό να ενημερωθεί ο δράστης σχετικά με την απόφαση και τη διαταγή πληρωμής (*atto di precetto* - ειδοποίηση πληρωμής που πρέπει να εκδοθεί πριν την κίνηση διαδικασίας εκτέλεσης), να διαταχθεί επομένως η καταβολή του οφειλόμενου ποσού και να ληφθεί το πρώτο απαραίτητο βήμα για την έκδοση μέτρων εκτέλεσης σε περίπτωση επίμονης άρνησης του δράστη να προβεί στην καταβολή (σ' αυτήν την περίπτωση, συνιστάται πάντα η διενέργεια προκαταρκτικής έρευνας όσον αφορά τα περιουσιακά στοιχεία που μπορούν να διεκδικηθούν).

Εκτός αν ορίζεται ρητά ότι απόφαση με την οποία επιδικάζεται η αποζημίωση είναι προσωρινά εκτελεστή, η εκτέλεση συναρτάται από το αν θα ακυρωθεί ή όχι η απόφαση, δηλαδή από το αν θα ασκηθεί ή όχι ένδικο μέσο εντός της προθεσμίας.

Επομένως, η εντολή πληρωμής μπορεί να κοινοποιηθεί μαζί με την απόφαση, μεταξύ άλλων σε υποθέσεις όπου με την απόφαση διατάσσεται η καταβολή προσωρινού ποσού το οποίο, επιπλέον, πάντα κηρύσσεται άμεσα εκτελεστό. Ωστόσο, το εν λόγω αποτέλεσμα δεν είναι πάντα ικανοποιητικό για το θύμα. Επομένως, αν δεν το θεωρείτε ικανοποιητικό, πρέπει να υποβάλλετε χωριστή αγωγή μέσω της οποίας μπορεί να διεκδικηθεί τυχόν υπόλοιπη αποζημίωση και να επιβληθεί νέα, διαφορετική ποινή στον δράστη.

Η αστική διαδικασία είναι πάντα απαραίτητη στην τρίτη περίπτωση, όπου το ποινικό δικαστήριο απλώς εκδίδει γενική εντολή διατάσσοντας τον δράστη να καταβάλει αποζημίωση, χωρίς να καθορίζει το ποσό, λόγω έλλειψης επαρκών σχετικών αποδεικτικών στοιχείων

Εάν ο δράστης δεν πληρώσει, μπορεί το κράτος να μου καταβάλει προκαταβολή; Υπό ποιες προϋποθέσεις;

Με βάση την οδηγία 2004/80/ΕΕ που μεταφέρθηκε στην Ιταλία με τις προαναφερθείσες διατάξεις, το κράτος πρέπει να διασφαλίζει δίκαιη και κατάλληλη αποζημίωση στους Ιταλούς πολίτες και στους αλλοδαπούς που είναι θύματα βίαιου εγκλήματος που τελείται με δόλο (ανθρωποκτονία εκ προθέσεως, βαριά σωματική βλάβη εκ προθέσεως, επίθεση κατά της γενετήσιας ελευθερίας) που διαπράχθηκε στην ιταλική επικράτεια, εάν ο δράστης δεν έχει ταυτοποιηθεί ή δεν έχει προσαχθεί στη δικαιοσύνη ή, σε κάθε περίπτωση, αν δεν έχει τους οικονομικούς πόρους για να αποζημιώσει τα θύματα για τη ζημία που τους προκάλεσε ή, αν το θύμα απεβίωσε, για να αποζημιώσει τις οικογένειές τους.

Δικαιούμαι να λάβω αποζημίωση από το κράτος;

(Βλ. ανωτέρω)

Δικαιούμαι αποζημίωση αν ο δράστης δεν καταδικαστεί;

Αν ο κατηγορούμενος κριθεί αθώος στην ποινική διαδικασία, αυτό δεν σας εμποδίζει να υποβάλλετε αγωγή αποζημίωσης στα πολιτικά δικαστήρια, εκτός αν παραιτηθήκατε από αυτό το δικαίωμα με τη συμμετοχή σας στην ποινική διαδικασία ως πολιτικώς ενάγων.

Δικαιούμαι πληρωμή έκτακτης ανάγκης εν αναμονή της απόφασης σχετικά με την αίτησή μου για αποζημίωση;

Αν συμμετάσχετε στην ποινική διαδικασία ως πολιτικώς ενάγων ώστε να ζητήσετε αποζημίωση, με την έκδοση της απόφασής του το δικαστήριο αποφασίζει και όσον αφορά τις αστικές πτυχές της υπόθεσης σύμφωνα με το άρθρο 533 ΚΠΔ. Στις περιπτώσεις που αποδεικνύεται ότι υπήρξε ζημία ως αποτέλεσμα αξιόποινης πράξης (*an debeat*) αλλά όχι η έκταση αυτής της ζημίας (*quantum debeat*) το δικαστήριο εκδίδει γενική απόφαση όσον αφορά την αστική ευθύνη και παραπέμπει τα μέρη σε πολιτικό δικαστήριο για τη διευθέτηση του ποσού (άρθρο 539 ΚΠΔ). Ωστόσο, ο πολιτικώς ενάγων μπορεί να ζητήσει την επιδίκαση προσωρινού ποσού από το ποινικό δικαστήριο, εντός του ορίου της ζημίας που ήδη έχει τεκμηριωθεί βάσει στοιχείων. Συγκεκριμένα, η προσωρινή απόφαση θα διατάσσει τον δράστη και τον αστικώς υπεύθυνο να **καταβάλουν ένα ποσό ως αποζημίωση για ζημία που προκλήθηκε, πριν τον οριστικό υπολογισμό της εν λόγω ζημίας. Η απόφαση αυτή είναι άμεσα εκτελεστή**. Πρόκειται για μέσον που, κατόπιν αιτήματός σας, αιτιολογεί την διαταγή προς τον δράστη για καταβολή προσωρινού ποσού, όταν το δικαστήριο θεωρεί ότι υπάρχουν ήδη συγκεκριμένες αποδείξεις ως προς την ευθύνη, η οποία περιορίζεται στο ποσό σε σχέση με το οποίο επιδικάζεται το προσωρινό ποσό· πράγματι, ακόμη και στην ποινική διαδικασία «δεν είναι απαραίτητο για τους σκοπούς του υπολογισμού του προσωρινού ποσού να προσκομιστούν αποδεικτικά στοιχεία όσον αφορά το ίδιο το ποσό της ζημίας, επαρκεί όμως να είναι βέβαιο ότι η ζημία πράγματι υπήρξε έως το ποσό που επιδικάστηκε» (ποινικό τμήμα ανώτατου ακυρωτικού δικαστηρίου, αρ.12634/2001).

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται το εκάστοτε κράτος μέλος. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν αναλαμβάνει καμία ευθύνη όσον αφορά τις πληροφορίες ή τα στοιχεία που περιλαμβάνονται ή για τα οποία γίνεται λόγος στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα. Τα κράτη μέλη που είναι αρμόδια για τη διαχείριση ιστοσελίδων με εθνικό περιεχόμενο προβαίνουν αυτή τη στιγμή στην επικαιροποίηση μέρους του περιεχομένου αυτού του ιστότοπου για να το προσαρμόσουν στην αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Εάν στο περιεχόμενο του ιστότοπου δεν λαμβάνεται ακόμη υπόψη η αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου, πρόκειται για ακούσιο σφάλμα και θα γίνουν οι κατάλληλες διορθώσεις.

Τελευταία επικαιροποίηση: 21/01/2019

5 - Τα δικαιώματά μου για στήριξη και βοήθεια

Είμαι θύμα αξιόποινης πράξης· με ποιον επικοινωνώ για στήριξη και συνδρομή;

Μετά την πρώτη επαφή με τις δικωτικές αρχές θα σας παρασχεθούν, ως παθόντα, σε γλώσσα που καταλαβαίνετε, πληροφορίες σχετικά με τα ακόλουθα: τις εγκαταστάσεις υγειονομικής περίθαλψης στην περιοχή, καταλύματα, κέντρα υποδοχής και καταφύγια. Αν στα θύματα περιλαμβάνονται ανήλικοι, το δικαστήριο ανηλίκων πρέπει να ενημερωθεί προκειμένου να αξιολογήσει την κατάσταση και τα μέτρα προστασίας. Αν το ζητήσετε, οι αρχές επιβολής του νόμου έχουν το καθήκον να σας φέρουν σε επαφή, ανά πάσα στιγμή, με τις παρακάτω οργανώσεις:

- υπηρεσίες στήριξης θυμάτων
- εξειδικευμένους φορείς νομικής υποστήριξης
- δικηγορικούς συλλόγους (Consigli dell'Ordine)
- μη κυβερνητικές οργανώσεις (ΜΚΟ)
- κέντρα παροχής νομικών συμβουλών και ιατροδικαστικές υπηρεσίες
- κρατικές αρχές που ασχολούνται με την παροχή νομικής υποστήριξης (Υπουργείο Δικαιοσύνης, Υπουργείο Εσωτερικών)

Οργανώσεις στήριξης θυμάτων

Μη κυβερνητικές οργανώσεις και ενώσεις που ασχολούνται με την παροχή νομικής υποστήριξης στα θύματα αξιόποινων πράξεων

1. Συνδικαλιστικές οργανώσεις: Ιταλική Γενική Συνομοσπονδία Εργατών (Confederazione Generale Italiana del Lavoro· CGIL) - Ιταλική Συνομοσπονδία Συνδικαλιστικών Οργανώσεων Εργατών (Confederazione Italiana Sindacati Lavoratori· CISL) Ιταλικό Σωματείο Εργατών (Unione Italiana del Lavoro· UIL)
2. Libera association (οργάνωση κατά της μαφίας) - 0832 683429-683430
3. Καταφύγιο γυναικών Ρώμης - 06 6840 172006
4. Ενώσεις καταναλωτών

5. Εθνικό δίκτυο ενώσεων για τα δικαιώματα των ηλικιωμένων (Associazioni per i Diritti degli Anziani· ADA) - 06 48907327

6. Δίκτυο Dafne (στήριξη θυμάτων βίας) - 011 5683686

Τηλεφωνική γραμμή για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων - 800 290 290

Τηλεφωνική γραμμή για την καταπολέμηση της βίας - 1522

Τηλεφωνική γραμμή για την καταπολέμηση των διακρίσεων - 800 90 10 10

Τηλεφωνική γραμμή για τη στήριξη των θυμάτων ακρωτηριασμού των γυναικείων γεννητικών οργάνων - 800 300 558

Τηλεφωνική γραμμή για τη στήριξη των θυμάτων τρομοκρατίας και οργανωμένου εγκλήματος - 06.46548373 - 06.46548374 - 06.46548375

Τηλεφωνική γραμμή για τη στήριξη των θυμάτων αξιόποινων πράξεων σχετικών με τη μαφία - 800 191 000

Τηλεφωνική γραμμή για τη στήριξη των θυμάτων εκβιασμού και τοκογλυφίας - 800 -999 -000

Τηλεφωνική γραμμή σε όλες τις γλώσσες για την αναφορά περιστατικών διακριτικής μεταχείρισης και ρατσισμού - 800 90 10 10

Τηλεφωνική γραμμή έκτακτης ανάγκης για ανήλικους - 114

Η στήριξη θυμάτων προσφέρεται δωρεάν;

Η στήριξη θυμάτων προσφέρεται δωρεάν.

Τι είδους στήριξη μπορώ να λάβω από κρατικές υπηρεσίες ή αρχές;

Οι αξιόποινες πράξεις που διαπράττονται με βία μπορεί να έχουν τραυματικές επιπτώσεις για το θύμα και επομένως μπορείτε να ζητήσετε βοήθεια από τις κατάλληλες δημόσιες υπηρεσίες που παρέχονται από την τοπική υγειονομική αρχή (Azienda Sanitaria Locale· ASL), όπως κέντρα οικογενειακής στήριξης (consultorio familiare), και από την τοπική δημοτική αρχή (κοινωνικές υπηρεσίες). Αν στα θύματα περιλαμβάνονται ανήλικοι, το δικαστήριο ανηλίκων πρέπει να ενημερωθεί προκειμένου να αξιολογήσει την κατάσταση και τα μέτρα προστασίας. Αν το ζητήσετε, οι αστυνομικές αρχές [η χωροφυλακή (Arma dei Carabinieri), η πολιτειακή αστυνομία, η δημοτική αστυνομία, κ.λπ.] έχουν την υποχρέωση να σας φέρουν σε επαφή ανά πάσα στιγμή με τις εν λόγω οργανώσεις. Ορισμένα καταφύγια διαθέτουν εγκαταστάσεις ασφαλούς στέγασης όπου μπορείτε να αναζητήσετε στέγη σε πιο σοβαρές περιπτώσεις προκειμένου να αποφύγετε την περαιτέρω άσκηση βίας. Για να λάβετε πληροφορίες και/ή να επικοινωνήσετε με καταφύγια στην περιοχή σας μπορείτε επίσης να καλέσετε την δωρεάν τηλεφωνική γραμμή 1522 του γραφείου του Ιταλού Πρωθυπουργού. Αν αντιμετωπίζετε προσωπικές δυσκολίες μπορείτε να ζητήσετε βοήθεια από διαχειριστή υπηρεσιών στήριξης (Amministratore di Sostegno), που υπάγεται στον δικαστή κηδεμονίας του πρωτοδικείου και είναι αρμόδιος για τη δωρεάν στήριξη προσώπων που αντιμετωπίζουν δυσκολίες να καλύψουν τις ανάγκες τους, μεταξύ άλλων και σε προσωρινή βάση. Μπορείτε να υποβάλετε αίτημα απευθείας στο πρωτοδικείο ή να εξηγήσετε τις δυσκολίες που αντιμετωπίζετε στις κοινωνικές υπηρεσίες της τοπικής δημοτικής αρχής ώστε να ενημερώσουν το γραφείο πολιτικών υποθέσεων της εισαγγελίας, το οποίο με τη σειρά του μπορεί να διατάξει τη λήψη μέτρων υπέρ σας.

Τι είδους στήριξη μπορώ να λάβω από μη κυβερνητικές οργανώσεις;

Οι μη κυβερνητικές οργανώσεις παρέχουν διάφορα είδη στήριξης, συμπεριλαμβανομένης της ψυχολογικής υποστήριξης, της προσωρινής φιλοξενίας σε εγκαταστάσεις όπως καταφύγια, της νομικής υποστήριξης και των συμβουλών, της υλικής υποστήριξης, της κάλυψης βασικών αναγκών, κ.λπ.

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται το εκάστοτε κράτος μέλος. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν αναλαμβάνει καμία ευθύνη όσον αφορά τις πληροφορίες ή τα στοιχεία που περιλαμβάνονται ή για τα οποία γίνεται λόγος στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα. Τα κράτη μέλη που είναι αρμόδια για τη διαχείριση ιστοσελίδων με εθνικό περιεχόμενο προβαίνουν αυτή τη στιγμή στην επικαιροποίηση μέρους του περιεχομένου αυτού του ιστότοπου για να το προσαρμόσουν στην αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Εάν στο περιεχόμενο του ιστότοπου δεν λαμβάνεται ακόμη υπόψη η αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου, πρόκειται για ακούσιο σφάλμα και θα γίνουν οι κατάλληλες διορθώσεις.

Τελευταία επικαιροποίηση: 21/01/2019